

STICHTING ERFGOEDPARK BATAVIALAND

BESTUURSVERSLAG 2023

INHOUDSOPGAVE

1.	Voorwoord	2
2.	Verslag Raad van toezicht.....	5
3.	Batavialand 2023	8
4.	Activiteiten.....	11
5.	Collectiebeheer en -behoud	22
6.	Kennisuitwisseling en onderzoek	27
7.	Transformatie Batavialand	30
8.	De interne organisatie van Batavialand.....	32
9.	De financiële organisatie van Batavialand.....	38
10.	Jaarrekening 2023.....	46
10.1.	Balans per 31 december 2023	46
10.2.	Categoriale exploitatierekening 2023.....	48
10.3.	Meerjarenoverzicht.....	50
10.4.	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling.....	51
10.5.	Toelichting op de balans per 31 december 2023.....	57
10.6.	Toelichting op de categoriale exploitatierekening over 2023	66
10.7.	Overige gegevens	77
11.	Bijlage: Verantwoording: Provincie Flevoland, beschikking boekjaarsubsidie ...	80
12.	Bijlage: controle verklaring Stichting Erfgoedpark Batavialand	94

1. VOORWOORD

Het verslagjaar 2023 stond in het teken van verder opbouwen en professionaliseren van de organisatie maar ook van zorg om de stijgende kosten in de maatschappij. In 2023 hebben we diverse medewerkers in loondienst aangesteld ter vervanging van detachering of interimposities en door natuurlijk verloop van het personeelsbestand. Ook mochten we weer tientallen stagiaires een leertraject op de werf en bij collectie en publiek. Een personeelsvertegenwoordiging is aangesteld, waarmee we de medezeggenschap in de organisatie kunnen borgen. De bezoekersaantallen breidden zich in 2023 verder uit naar 62.000 bezoekers, helaas nog niet zo hoog als we hadden begroot. Tegelijk stegen wel de kosten van energie, huisvesting, lonen en daarmee samenhangende producten en opdrachten. De inkomsten kunnen dat helaas niet geheel compenseren. Dit is herkenbaar in het landelijke beeld van collega musea. Het positieve resultaat komt met name door een incidentele subsidiebaton voor het bestemmen van gelden t.b.v. de toekomstige aanschaf van een depotinrichting ad € 292.703 welke zoals het er nu uitziet tot uitkering komt in 2027. Zonder genoemde incidentele subsidiebaton voor het bestemmen van gelden had Batavialand een negatief resultaat over het boekjaar 2023 gerealiseerd.

COLLECTIE, ONDERZOEK EN KENNISDELING

De meest unieke collectie verwervingen waren de objecten van de Queen Anne-opgraving in de Noordoostpolder, de overdracht van een neolithische visfuik, opgegraven in 2001 in Emmeloord- Noordoostpolder- door het Visserijmuseum in Vlaardingen en de komst van de eerste tranche van de vondsten van het VOC schip De Rooswijk, dat in 1740 bij de kust van Engeland verging. Een mijlpaal is bereikt met het afronden van het project Wegwerken Achterstanden, voor de registratie en digitalisering van de maritieme archeologische rijkscollectie, met ca 170.000 beschrijvingen te vinden via CollectieNederland.nl. In 2023 is een twintigtal onderzoeksopdrachten in de collecties verricht en de collega's verstrekten veel inhoudelijke informatie aan toeristische en culturele organisaties. Met meer dan 40 bruiklenen was onze collectie zichtbaar in diverse musea en culturele instellingen. Batavialand ondertekende de Klimaatverklaring voor erfgoedorganisaties, waarin uitgangspunten worden voorgesteld om energie te besparen en toch een veilige omgeving voor onze collecties te bieden.

PUBLIEKSACTIVITEITEN

In juni 2024 leverden we een facelift op van de tentoonstelling 'het mysterie van het Oorijzerwrak', inclusief een speurtocht voor bezoekers en scholen. Op 8 december opende de tijdelijke tentoonstelling Mooi Goed! Spullen boven water. Een duurzame expositie gemaakt van bestaande vitrines en materialen. We sloten aan bij landelijke evenementen, zoals nationale archeologiedagen en de maand van de geschiedenis en we fristen enkele onderwijsprogramma's op en ontvingen weer meer schoolbezoek dan het jaar ervoor. Onmisbaar zijn onze vrijwilligers die bezoekers gidsen en onze museumdocenten die onderwijsgroepen begeleiden. Daar is extra tijd

en energie in gestoken, om enerzijds de groep te vergroten en anderzijds om de groep goed geïnformeerd en opgeleid te houden.

KANSEN PAKKEN

2023 stond ook in het teken van kansen pakken. Op voordracht van de provincie en met groot enthousiasme hebben Batavialand, Museum M en Museum Schokland in krap 2,5 maand tijd een activiteitenplan gemaakt geheten SPACES voor de Regionale BIS aanvraag 2025-2028. De kern van het plan is dat we met, door en voor jongeren in Flevoland ontdekken hoe ze met kunstenaars zichzelf, de omgeving en de samenleving kunnen vormgeven. Het verhaal van Flevoland en diens collecties dienen daarbij als inspiratiebron. Batavialand werd eind 2023 ook gevraagd te participeren in Museum Murals, een initiatief van het Mauritshuis en de Vriendenloterij. Op basis van de verhalen en collecties van ons museum zal in 2024 een muurschildering in Lelystad worden opgeleverd omlijst met een activiteitenprogramma.

INVESTERINGEN VOOR DE DOORONTWIKKELING

Op 25 januari werd Batavialand verblijd met het unanieme positieve besluit van Provinciale Staten voor de conceptvisie en financiële middelen die daarbij vrij kwamen vanuit de provincie, het Rijk en gemeente Lelystad. Een ongelooflijk fijne opsteker dat we op de goede weg zijn naar een waardevolle culturele trekpleister die we beogen te worden. In 2023 kon dan ook ons Ruimtelijk en Functioneel Programma van Eisen afgerond worden met Anteagroup, voor het Nationaal Scheepsarcheologisch Depot, de werfwerkplaatsen en delen van de verbeterde publieksentree. Eind 2023 zijn ruimtelijke studies gemaakt van de mogelijke inrichting van het plot, met de benodigde functies.

DE BATAVIA

We startten begin 2023 met nadere onderzoeken en calculaties door Westenberg Ingenieurs, TNO Hout en Bouw, dr. Roeland Paardekooper en scheepsbouwexperts voor het aan land brengen en het behoud van de Batavia. Het hoge vochtgehalte in het hout en de risico's voor de reststerkte van het schip dienden nader onderzoek te krijgen, alvorens te weten welke methode van aan land brengen nodig is en welke acties er nodig zijn om het schip te drogen en blijvend te behouden. Die onderzoeken en berekeningen kostten veel tijd en een definitieve werkwijze en acties zullen in 2024 bekend zijn.

Er is weer ongelooflijk veel werk verzet en voortgezet, waarvan deze inleiding slechts een paar voorbeelden vertelt. Ik wil dan ook iedereen, van medewerker tot vrijwilliger en van donateur, subsidiegever tot vriend bedanken voor hun inzet, inbreng en betrokkenheid.

Lelystad, 18 april 2024

Astrid Hertog
Directeur-bestuurder

2. VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT

INLEIDING

De Raad van Toezicht (RvT) heeft naast toezicht op de bedrijfsvoering en strategie ook de rol als werkgever van de directeur-bestuurder en staat de directie bij met gevraagd en ongevraagd advies. In het afgelopen jaar is veel aandacht geweest voor de transformatie en vernieuwing van Batavialand met de bijbehorende stappen naar realisatie en goede integratie van het Nationaal Scheepsarcheologisch Depot dat een strategisch belangrijke ontwikkeling vormt voor Batavialand. De terugkeer van bezoekers is in 2023 nog niet op het oude niveau. Dit sluit aan bij het landelijk beeld.

GOVERNANCE CODE EN SAMENSTELLING RVT

De RvT van Batavialand, een culturele ANBI stichting, werkt in lijn met- en volgens de principes van de Governance Code Cultuur 2019. De statuten van de stichting en het RvT reglement vormen de basis voor de rol en taakverdeling van de RvT.

De huidige samenstelling van de RvT

De bezetting van de RvT van Batavialand was op 31 december 2023 als volgt:

Naam	Roepnaam	Functie	Aantreden	2 ^{de} periode	Einde
M. Smits	Menno	Voorzitter	01.01.2018	01.01.2022	01.01.2024
D.E. Fröling	Dorien	Vicevoorzitter	01.01.2018	01.01.2022	01.01.2026
I. Mastebroek	Ineke	Algemeen lid	01.10.2019	01.10.2023	01.10.2027
J.L. Hooghiemstra	Joop	Algemeen lid	01.01.2020	01.01.2024	01.01.2028
F. van de Wetering	Fennet	Algemeen lid	01.04.2023		01.04.2027

Naast het lidmaatschap van de RvT van Batavialand zijn de leden aan de volgende organisaties verbonden:

Naam	Functie	Instantie, bedrijf
D.E. Fröling	Directeur-bestuurder	Libau, kennis- en adviescentrum voor erfgoed en omgevingskwaliteit
	Vicevoorzitter RvT	Landschap erfgoed Utrecht
	Bestuurder	Stichting Historische Schepen Batavialand
I. Mastebroek	Eigenaar	IMagri Businessadvies
	Vicevoorzitter	RvT Raad voor Accreditatie
	Bestuurslid	Stichting Exploitatie Reservegronden Flevoland
	Lid RvT	Stichting Hemus
	Voorzitter Raad van Advies	Skal Biocontrole
	Voorzitter Bestuur	Stichting Groene Erkenningen
Lid Algemeen Bestuur	Waterschap Zuiderzeeland	

	Secretaris Bestuurder	VvE Bungalowpark de Heilhorsten Stichting Historische Schepen Batavialand
J.L. Hooghiemstra	Bestuurslid Privévaarles / privéschipper Schipper Schipper Bestuurder Bestuurder	Fietsmaatje Almere Betervaren.nl en stichting Vaarkracht Rederij Friendship B.V. ALD LeasePlan Nederland N.V. Stichting Historische Schepen Batavialand Stichting Batavialand Collecties
F. van de Wetering	Eigenaar	Fiz Advies B.V.
M. Smits	Bestuurder Bestuurder	Stichting Historische Schepen Batavialand Stichting Batavialand Collecties

In 2023 heeft de RvT zes keer vergaderd in aanwezigheid van de directeur-bestuurder. De remuneratiecommissie heeft het afgelopen jaar twee keer een gesprek met directeur-bestuurder gevoerd. De auditcommissie heeft in ieder geval elk kwartaal overleg gehad met de manager Financiën en control en op deze wijze toezicht gehouden op de financiële gang van zaken en afwikkeling van verslaglegging 2023. Ook heeft de auditcommissie met de accountant gesproken. Tevens heeft de RvT een verzoek ingediend voor gesprekken in januari met leden van de personeelsvertegenwoordiging en MT leden.

Het lidmaatschap van de leden Hooghiemstra en Mastenbroek is verlengd met nog eens vier jaar. Met de huidige nieuwe ontwikkelingen is continuïteit van de RvT groot belang. De RvT heeft Hooghiemstra en Van de Wetering, die vorig jaar is togetreden, gevraagd toe te zien op de zaken rondom de gebiedsontwikkeling en nieuwbouw. Voorzitter Smits is in verband met ziekte in Q3 aan het eind van het jaar afgetreden, vice-voorzitter Fröling neemt zijn taken als voorzitter waar tot in 2024 een nieuw RvT lid is benoemd. Vanwege de afwezigheid van de voorzitter is er een tijdelijke nieuwe taakverdeling tussen de RvT leden opgesteld. Het voornemen is om begin 2024 te starten met de werving van een 5e lid, zodat de raad uiteindelijk weer uit 5 leden bestaat. De voorkeur gaat uit naar een kandidaat RvT lid met museumervaring.

De zelfevaluatie heeft plaatsgevonden in januari 2023. De RvT heeft toen aangegeven meer aan kennisopbouw te willen doen door van gedachte te wisselen met een andere RvT van een organisatie die een soortgelijke ontwikkeling doormaakt of heeft doorgemaakt.

Onkostenvergoeding

De leden van de RvT ontvangen voor 2023 na indexatie een onkostenvergoeding van € 1.575,-. Het bedrag was al jaren niet geïndexeerd. Vanaf 2023 volgt deze indexatie de cao voor de museumsector.

Deze onkostenvergoeding valt ruimschoots onder de WNT-normering en de normering die de belastingdienst aanvaardbaar en niet bovenmatig acht voor (culturele) ANBI instellingen.

BELANGRIJKE ONTWIKKELINGEN

Batavialand is een organisatie in transitie. Het bestaande museum en daarmee ook de bezoekersaantallen vragen de nodige aandacht. Hiertoe is afgelopen jaar een nieuw hoofd Publiek aangenomen en er is hard gewerkt aan o.a. de vaste tentoonstelling, programmering, onderwijsprogramma's, een nieuw kassasysteem en aan promotiemateriaal om meer bezoekers te trekken. Daarnaast worden veel inspanningen geleverd om ook vanuit de kennis & collectie aan te sluiten op de nieuwe ontwikkelingen en tegelijkertijd extra gelden aan te trekken voor onderzoek. Er is zorg over de conditie van de Batavia. Het schip buiten in het water laten liggen is geen optie meer. Afgelopen jaar is onderzoek gedaan naar de conditie van het schip en er is een rapport opgesteld om te kijken wat de mogelijkheden zijn. De kosten om Batavia aan land te brengen en ten toon te stellen lijken (te) hoog en er zal naar verschillende scenario's moeten worden gekeken.

De nieuwe ontwikkeling met de aanwijzing van het Nationaal Scheepsarcheologisch Depot is van strategisch belang voor Batavialand. Het jaar begon daarom feestelijk na een positief besluit van Provinciale Staten. Naast de reguliere werkzaamheden vraagt deze ontwikkeling veel aandacht. Het is complex en levert een stevige werkdruk op voor de directie en het management en tegelijkertijd is er enthousiasme om deze ontwikkeling goed neer te zetten. Hiervoor heeft de RvT veel waardering en tegelijkertijd ook zorg. De RvT heeft extra overleggen gevoerd in verband met de werkdruk en complexiteit die de ontwikkeling met zich mee brengt. Er is gekeken naar de mogelijkheid voor extra inzet met betrekking tot de vernieuwing, waarbij zowel het zakelijke aspect, de gebiedsontwikkeling en de inhoudelijke ontwikkeling de juiste aandacht krijgt. Gedurende de doorontwikkeling zal sprake zijn van een extra directiefunctie, waarbij de directeur-bestuurder de inhoudelijke ontwikkeling voor haar rekening neemt en de zakelijke directeur vernieuwing zich focust de zakelijke kant van het vernieuwingsproces.

FINANCIËN

De RvT heeft het financiële proces via de kwartaal- en liquiditeitsoverzichten goed kunnen volgen en de Remuneratiecommissie heeft ieder kwartaal samen met de financieel manager overleg gehad over de cijfers.

Er is in 2023 geen accountantswisseling geweest.

3. BATAVIALAND 2023

In 2023 hebben we onze missie en visie herijkt in opmaat naar de vernieuwingslag en het nieuwe museumconcept.

PROFIEL

Batavialand is het museum over de geschiedenis van Flevoland en de maritieme archeologie. Al duizenden jaren wonen en werken er pioniers en avonturiers. Prehistorische jagers en verzamelaars van Doggerland, middeleeuwse ridders, schippers van de Zuiderzee en de eerste bewoners van de grootste multidisciplinaire polder van de wereld en Willem Vos die De Batavia nabouwde; allemaal lieten ze sporen na in Flevoland.

MISSIE

De rijke geschiedenis van Flevoland en het Zuiderzeegebied overtuigt ons van de kracht waarmee mensen vorm geven aan hun bestaan en omgeving. Dit willen we laten zien omdat we onze liefde voor deze fascinerende plek willen delen.

VISIE

We plaatsen de bezoeker naast historici, archeologen en ambachtsmensen die met hun hart, hoofd en handen de geschiedenis zichtbaar, herkenbaar en beleefbaar maken. We streven naar een museum waarin de bezoeker actief betrokken wordt.

COLLECTIES

De collecties zijn het fundament van het museum. Batavialand beheert de provinciaal archeologische collectie van Flevoland, de maritiem-archeologische collectie van het Rijk, en erfgoedcollecties (materieel en immaterieel) over het ontstaan van de provincie. De collecties zijn het fundament van het museum. Op basis daarvan schrijven we de geschiedenis en vertellen we de verhalen van de mensen die woonden in het gebied dat nu Flevoland is. Bijzondere plek nemen de droogmakingsplannen in uit de negentiende eeuw met als sluitstuk het Plan Lely uit 1891 dat de basis zou gaan vormen van het ontwerp van Flevoland. Flevoland is ook 's werelds grootste scheepswrakkenkerkhof op het droge, waardoor een groot deel van de collecties bestaat uit eeuwen aan scheepsvondsten en sloopoverblijfselen. Maar liefst 450 wrakken zijn er in de Flevolandse bodem gevonden. Honderden persoonlijke verhalen uit de begintijd van de droogmaking en inrichting van de polders worden verteld op Flevolands Geheugen. In de werkplaatsen van Batavialand reconstrueren we de maritieme geschiedenis. Bij elkaar opgeteld bestrijken al deze collecties de periode vanaf de vroegste bewoning van het gebied tot aan vandaag.

Het collectieprofiel geeft richting aan de opbouw van de collectie: het verzamelen van collectie via aankoop, schenking en legaten, en het afstoten van collectie via het proces van (de-)selectie. Vanwege de thematische inhoud en de periode die wordt bestreken (van prehistorie tot heden), de aard van de collectie (archeologische

objecten en historische archieven) en de duur van de collectieopbouw (gestart voor of vlak na de Tweede Wereldoorlog) kan zowel bij de Rijks- als provinciale verzameling worden gesproken over unieke erfgoedcollecties. Het online steeds meer beschikbaar zijn van gedigitaliseerde collecties van derden betekent dat Batavialand verbindingen legt met deze collecties en niet zelf alles in huis hoeft te hebben.

Batavialand is een museum en als zodanig geregistreerd in het nationale register van musea. Het publiek kan met de Museumkaart terecht voor een bezoek aan Batavialand. Als studie-/kenniscentrum werkt Batavialand nauw samen met andere instellingen die collecties beheren en onderzoekstaken uitvoeren.

Batavialand is een organisatie met een belangrijke sociaalmaatschappelijke rol. Het museum voert scheepsbouwprojecten uit in werkplaatsen die de nevenbedrijven van de scheepbouw belichamen (onderhoud schepen, zeilmakerij, tuigerij, beeldsnijden, smidse, touwslagerij, etc.). Onder leiding van leermeesters worden in deze werkplaatsen deelnemers van werkervaringstrajecten opgeleid met het doel ze door te laten stromen naar een betaalde baan.

SAMENWERKINGSVERBANDEN

Batavialand neemt deel aan Nederland Waterland. Dat is een samenwerkingsverband met o.a. de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, het Ministerie van Infrastructuur en Milieu, Rijkswaterstaat, een aantal kustprovincies en toeristische organisaties zoals Visit Lelystad en Visit Flevoland. Doel is het creëren van een overkoepelend verhaal en het versterken van het aanbod. In deze samenwerking is Batavialand één van de zogenaamde watericonen, naast o.a. de Deltawerken en de Afsluitdijk.

Een deel van de programmering van Batavialand komt tot stand in samenwerking met het Maritiem Portaal, de Archeologische Werkgemeenschap Nederland afdeling Flevoland en de Nederlandse Genealogische Vereniging Afdeling Flevoland.

Batavialand doet o.a. mee aan het Zuiderzeenetwerk om collecties en publieksactiviteiten te ontsluiten. Een datamanager van het Zuiderzeemuseum ondersteunt de technische koppeling met de catalogus inclusief digitale bibliotheek.

Batavialand neemt deel aan het landelijke Termennetwerk <https://termennetwerk.netwerkdigitaalervoed.nl/>, een initiatief van Netwerk Digitaal Erfgoed om met gebruikmaking zelfde thesauri, classificatiesystemen en referentielijsten erfgoed beter met elkaar te verbinden.

Batavialand is lid van de Vereniging van Science Centres en Wetenschapsmusea (VSC) als instelling lid van de International Council of Museums. Batavialand werkt steeds intensiever samen met EXARC en is daar ook lid van. Sinds 1 november is hun postadres ook bij Batavialand gevestigd, ons nieuwe hoofd Publiek en Presentatie is

er bestuurslid. EXARC is de Europese vereniging die archeologisch onderzoek toegankelijk wil maken voor een breed publiek en actief werkt aan internationale samenwerking en kennisuitwisseling www.exarc.net EXARC is een affiliate van ICOM en lid van Network of European Museum Organisations (NEMO).

Batavialand is aangesloten bij de denktank Quiosq van WAAT (We Are All Together to raise awareness of cultural heritage), een internationaal project om erfgoed toegankelijker te maken en dit duurzaam te doen door films online te plaatsen en zo een blijvende uitwisseling mogelijk te maken van erfgoedverhalen en waarden. In dit verband is ook een film gemaakt bij Batavialand.

Batavialand werkt samen met Vriens Archeo Flex en het LCM (Landelijk Contact van Museumconsulenten) voor het project "Erfgoedtalent", in 2023 was Marjolein Kik in dit verband als kansplek een half jaar in dienst.

BEZOEKERSPROFIEL

Batavialand richt zich met name op Nederlandse (dag)toeristen, gezinnen en 50+ cultuurzoekers, schoolgroepen en buitenlandse bezoekers. Naast de reguliere individuele bezoekers en groepsbezoek zoals scholen, ontvangt Batavialand tevens bezoekers vanuit verenigingen, bedrijven en touroperators.

Met zicht op de nieuwe visie voor de doorontwikkeling van Batavialand is er voor gekozen om de bestaande doelgroepen voor Batavialand te handhaven.

4. ACTIVITEITEN

TENTOONSTELLINGEN

Voor dit jaar is de strategie gekozen om (semi) permanente tentoonstellingen te realiseren, dan wel een facelift aan bestaande te geven. De tijdelijke tentoonstelling over *Waterschepen* is blijven staan, en einde van het jaar kozen we ervoor om een expositieruimte die voor onderhoud aan het klimaatsysteem uitgeruimd moest worden en niet op korte termijn weer heringericht kon worden, van een tijdelijke expositie te voorzien.

Volgens de prestatieafspraken met de provincie heeft Batavialand een tentoonstellings en activiteiten uitgevoerd dat aansluit bij landelijke evenementen die inhoudelijk passen bij het museum. Zoals de vernieuwde expositie van het Oorijzerwrak bij de landelijke Archeologiedagen en een samenwerking met NEMO voor een wetenschaps en techniekpresentatie voor families en kinderen. Er is een bescheiden planning gemaakt voor de middellange termijn, waarbij met aanvullende gelden van de Provincie voor inhalen achterstanden coronatijd, gewerkt wordt om zowel de prehistorie expositie als een expositie over archeologie onder water te realiseren in 2024.

(semi) Permanent

Werkeiland- vanaf 6 april 2023

Batavialand heeft een originele barak uit de tijd van de pioniers ingericht met beelden uit die tijd. Dit is gebeurd in opdracht van de gemeente Lelystad die de barak aanwees als gemeentelijk monument en met financiële steun van de provincie. Op het Werkeiland in Lelystad woonden ooit de eerste arbeiders die bij de bouw van de dijken van Oostelijk Flevoland werden ingezet. Er groeide een hechte gemeenschap. Batavialand verzorgt bij speciale gelegenheden zoals vakantieprogramma's en open monumentenactiviteiten een speciale rondleiding bij de barak en op het werkeiland, net als Fromm dat doet met een arrangement van een boottocht en bezoek aan het eiland, zodat het meer wordt ontsloten voor het Verhaal van Flevoland.

Het Mysterie van het Oorijzerwrak OL84- facelift vanaf juni 2023

Op 16 juni opende deze tentoonstelling, waarmee we meteen een betere presentatie hebben over scheepsarcheologie en Flevoland als 's werelds grootste scheepskerkhof op het droge. In de expositie kijk je mee en doe je mee vanuit het oogpunt van de onderzoeker.

De tweede oplevering van de OL84 heeft nog veel tijd en inzet nodig. Het ontwerp voor het zitje is er en is binnen budget en er is toestemming van de gebouwenbeheerder om te realiseren, dat kan nu door. De herziening van enkele zaken, bebording, realisatie zaalbladen, duidelijke routing, maar vooral de inhoudelijke speurtocht en niet kloppende onderdelen heeft veel tijd en aandacht nodig. Deze bleek bij nalopen door Annemarie toch nog meer aandacht nodig te

hebben dan eerder werd gedacht en niet consistent te zijn. Pas als dit in orde is kan het schoolprogramma gemaakt worden, omdat de speurtocht nu incorrect is en informatie en logica soms ontbreekt.

Tijdelijk

Mooi Goed! Spullen boven water- van 8 december 2023 t/m half maart 2024

De expositie toont 7 clusters van vondsten uit schepen, soms bij elkaar gebracht uit diverse scheepsinventarissen, soms behorende bij 1 schip. Aanleiding van de presentatie is de wens om de schatkamer die al langer leeg staat te kunnen vullen totdat er een nieuwe prehistorie tentoonstelling is. Op basis van gerecyclede tentoonstellingsmaterialen en mooie foto's gemaakt door vrijwilliger Michel Ditzel (betaalde opdracht) is een sfeervolle expositie ontstaan. Er zijn nieuwe foto's gemaakt en bijvoorbeeld bij de ventjager zijn de originele objecten daarvoor terug gebracht in het roefje (keukentje). Dat is vervolgens digitaal ingekleurd op basis van onderzoeksresultaten, zodat je in een morph in een beamerpresentatie de oorspronkelijke rode en witte kleuren aan boord ziet. De ruimte is rood geverfd en ook de buitenkant is op kleur gebracht. In de expositie kan men nog met hands-on materiaal een foto maken en via een hashtag met Batavialand delen. Er zijn 6 ansichtkaarten met de foto's en informatie voor de bezoeker om gratis mee te nemen. In de Kerstvakantie werd er elke dag met een 'verhaal op zaal' met korte toelichting geprogrammeerd.

EVENEMENTEN EN VAKANTIEACTIVITEITEN

De evenementen en vakantieactiviteiten zijn vooral gericht op families en cultuurliefhebbers (waaronder museumkaarthouders).

ArcheoHotspot- permanente activiteit

Deze is op alle woensdagen en vrijdagen geopend, en wordt bezet met eigen medewerkers en vrijwilligers van de AWN Flevoland.

Daarnaast zijn er schoolklassen ontvangen (zgn. Plusklassen) in het kader van hun Museumlessen en was de hotspot open tijdens de Nationale Archeologiedagen (16-17-18 juni) en het eerste weekend van oktober met het Weekend van de Wetenschap.

De Nationale Archeologiedagen- terugkerende landelijke activiteit

Deze vonden plaats op vr 16, za 17 en zo 18 juni en stonden in het teken van de nieuwe expositie van het oorijzerwrak en rondleidingen op depot. De landelijke organisatie kwam zaterdag zelf kijken en kwam blij verrast door BL en haar aanbod in gesprek met Hoofd Publiek. Het hele weekend was er een persoon op zaal om bezoekers te observeren en te woord te staan, daarna hebben vrijwilligers ook observatierondes gedaan. Deze input is meegenomen in de tweede oplevering voor de expositie.

Zomervakantie

De zomervakantieprogrammering was van zaterdag 8 juli tot en met zondag 3 september. Er was een divers palet aan activiteiten, met als thema 'een zomer vol verhalen'. Het onderhoud van de Batavia stond centraal met elke dag een speciale rondleiding om 13 uur; ook het onderhoudsteam was in beeld met foto's en een uitlegbord op de steiger en aan boord. Ook was een kleine presentatie aan boord gemaakt, met een stapelbed en hangmat om uit te proberen, met een tekstbord uitleg over slapen aan boord.

Nationale Open Monumentendag 9 september

Voor het eerst sinds enkele jaren was er weer een Open Monumentendag in Lelystad. Batavialand gaf 45 bezoekers gratis toegang tot het museumdeel, waar ArcheoTolk Lucia gesprekken aanging over de Prehistorie (de vindplaats Swifterbant is een archeologisch rijksmonument) en vrijwilligers van de AWN waren actief in de ArcheoHotspot. Zij hebben een pop-up tentoonstelling met de vondsten ingericht.

Maand van de Geschiedenis. Oktober maand, incl. herfstvakantie

Ook in oktober zijn er verschillende landelijke activiteiten om bij aan te sluiten. Zoals een activiteit voor de Kinderboekenweek, die ook ingezet kan worden voor onze samenwerking van Nederland Waterland, maar ook een depot rondleiding voor het Weekend van de Wetenschap, die we ook promoten via de Maand van de Geschiedenis. Hierdoor zorgen wij dat we optimaal gebruik maken van het landelijke bereik en de organisatie avn de activiteiten. Tijdens de herfstvakantie kozen we het thema 'Tuigage' en zijn er speciale demonstraties en uitleg geweest. Ook waren er speciaal rondleidingen in de depots, op weekenddagen te boeken.

Kanonschieten

In 2023 is ook weer kanonschieten gedaan: 51 schoten bij 20 optredens. Er is veel tijd besteed aan de presentaties en de veiligheid voor iedereen, om de vergunningen te kunnen verlengen.

Audiotours en podcasts

Volgens de prestatie afspraken met de provincie heeft Batavialand gewerkt aan meerdere digitale audio presentaties. De bestaande audiotour van IZI Travel is verbeterd, maar zal in 2024 geheel vervangen moeten worden en een zeer gewenst deel voor het museum worden toegevoegd. In samenwerking met DPG media en het geluidshuis is gewerkt aan de podcast De Batavia en er is bijgedragen met inhoud en presentatie van de serie het Wrakke Water. Deze is in de exposities gepromoot zodat bezoekers daar gebruik van kunnen maken.

Onderwijsprogramma's

Volgens de prestatieafspraken met de Provincie heeft Batavialand met hulp van inhuur een nieuwe lange termijn educatievisie gemaakt en de ontwikkeling van twee nieuwe programma's geïnitieerd en uitgewerkt met een aanvullende financiële

bijdrage van FleCk. Daarnaast zijn de werkvormen met de museumdocenten geprofessionaliseerd en gestandaardiseerd en is er een museumbreed aanbod aan workshops ingezet voor het verbeteren van didactische vaardigheden.

CultuurPlus samenwerking

Batavialand participeert in het CultuurPlus verband voor scholen uit Lelystad die via de Kubus boeken en dan gebruik kunnen maken van de gemeentelijke subsidiestromen. Op 20 september heeft Batavialand de bijeenkomst ontvangen van alle Flevolandse cultuurpartners die culturele en erfgoed onderwijs programma's aanbieden. De educator en Hoofd Publiek hebben twee lessen uitgevoerd. De directeur hield een welkomstwoordje. FleCk verzamelt de informatie en zorgt ervoor dat het beschikbaar is voor de onderstaande intermediairs. Ook werken we sinds kort samen met Collage, centrum voor Cultuuronderwijs Almere.

1. Cultuurbedrijf Noordoostpolder (Muzisch centrum, Emmeloord) -
2. De Meerpaal (Dronten) - <https://meerpaalkunswerkplaats.nl/>
3. Kubus (Lelystad) - <https://www.dekubuslelystad.nl/onderwijs/>
4. De Verbeelding & Co (Zeewolde) - <https://verbeeldingenco.nl/>

Onderwijsprogramma's vernieuwd

In juni zijn twee nieuwe onderwijsprogramma's afgerond, te weten 'Wrakken en Schepen' Archeologie... De programma's konden voor het schooljaar 2023-2024 worden geboekt voor PO groepen van 4-8.

In 2023 waren er 153 schoolbezoeken met in totaal 4941 leerlingen. Dat is bijna 8% van het totale aantal bezoekers in 2022 en is een zeer goed percentage voor een museum. Batavialand streeft er naar om 10% van haar bezoekersaantallen te trekken met onderwijsprogramma's.

Een rondleiding werd 26 keer geboekt, een museumles werd 82 keer geboekt, een speurtocht werd 17 keer geboekt en scholen bezochten Batavialand 46 keer op eigen gelegenheid. De museumlessen die konden worden geboekt waren: Van Plank tot Schip (9x), Batavia (5x), Gouden Eeuw (23x), Archeologie(11x), Inpoldering (4x), Geschiedenis van Flevoland (8x), Knoopworkshop (6x), Wrakken en Schepen (6x) en er waren nog 10 pilot museumlessen, vijf keer Wrakken en Schepen en vijf keer Archeologie. Groep 5, 6, 7 en 8 komen het vaakst, daarna groepen 3 en 4. Bij Voortgezet onderwijs komen er zowel VMBO klassen, als Havo/VWO klassen. Voor het voortgezet onderwijs werden meestal rondleidingen geboekt, soms in combinatie met een speurtocht of opdrachten.

Jaartal	Aantal totaal leerlingen	Aantal groepen	P.O.	V.O.	S.O.
2023	4941	153	3644 (74%)	1174 (24%)	26 (~2%)
2022		107	77%		
2021- corona		31	65%		
2020- corona		35	63%		

Participatieprogrammering

Batavialand ontvang in 2023 diverse toetsgroepen om het museum inclusiever te maken voor de toekomst. Hierbij is een samenwerking opgezet met Stichting GOL en was er op de landelijke toegankelijkheidsdag 4 oktober een toegankelijkheidstest die een vervolg zal krijgen met een uitgewerkte rapportage onder leiding van Stichting GOL. De start van de samenwerking betreft ook het geven van workshops over inclusiviteit en toegankelijkheid in samenwerking met Stichting GOL, door tijdgebrek aan hun kant zullen deze workshops in het tweede kwartaal 2024 plaatsvinden. Geleerde lessen uit het locatiebezoek worden, waar mogelijk al toegepast in de toegankelijkheid van gebouw en digitale informatie en opgenomen in de publieksproducten van Batavialand.

OVERZICHT BEZOEKOMVANG ACTIVITEITEN EN TENTOONSTELLINGEN

TENTOONSTELLINGEN	HUIDIG BOEKJAAR		ACTIVITEITEN PLAN		VORIG BOEKJAAR	
	Aantal Tentoon- stellingen	Aantal Bezoek	Aantal Tentoon- stellingen	Aantal Bezoek	Aantal Tentoon- stellingen	Aantal Bezoek
1 Tijdelijke tentoonstellingen	--	--	--	--	--	--
Totaal bezoeken (2+3+4+5)		61976		--		55664
2 Reguliere bezoeken		--		--		--
3 Bezoeken po		--		--		--
4 Bezoeken vo		--		--		--
5 Bezoeken mbo/ ho		--		--		--
Specificatie van bezoeken totaal						4316
6 Gratis bezoeken		4643		--		3193
7 Betaalde bezoeken		57333		--		52471
Overige bezoeken:						
8 Bezoeken website totaal				--		124525
9 Aantal unieke bezoekers website		128000		--		
OVERIGE ACTIVITEITEN	Aantal Act.	Aantal deel- nemers	Aantal Act.	Aantal deel- nemers	Aantal Act.	Aantal deel- nemers
10 Schoolgebonden activiteiten:	--	4941	--	--	--	--
11 waarvan po	--	3670	--	--	--	--
12 waarvan vo	--	1147	--	--	--	--
13 waarvan mbo/ ho	--	--	--	--	--	--
14 Openbare activiteiten	--	--	--	--	--	--
15 Totaal overige activiteiten (10+14)	--	--	--	--	--	--

4 Bezoeken website totaal

5 Aantal unieke bezoekers website

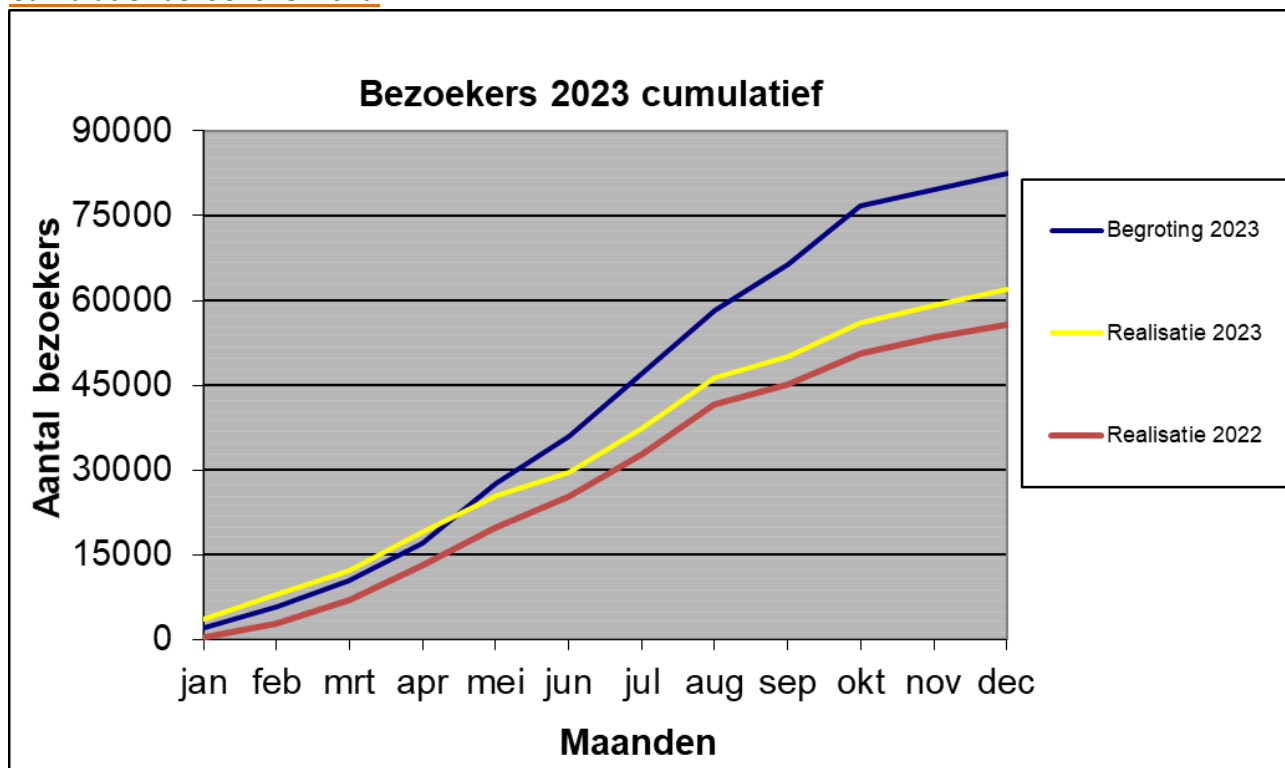
128000

124525

Overzicht bezoekomvang:

	Totaal	Betalend bezoek	Museumkaart	Groepen	Niet betalend bezoek
januari	3.522	1.040	1.916	277	289
februari	4.408	1.028	2.056	751	573
maart	4.228	1.235	1.915	546	532
april	6.810	2.916	2.468	976	450
mei	6.443	2.315	2.657	930	541
juni	4.090	1.286	1.038	1.216	550
juli	7.744	3.705	2.827	674	538
augustus	9.116	4.839	3.520	162	595
september	3.820	1.257	1.311	951	301
oktober	5.892	2.423	2.285	578	606
november	3.054	568	665	535	1.286
december	2.849	617	1.129	274	829
	61.976	23.229	23.787	7.870	7.090

Cumulatief bezoekeroverzicht:

BIJDRAGEN AAN PUBLIEKSGERICHTE PUBLICATIES EN PRODUCTEN

Batavialand heeft aan diverse publiekspublicaties en presentaties van partners meegewerkt. Zij het dat het begrip publicaties tegenwoordig in een bredere context

moet worden geplaatst, zoals via podcasts of wandelinformatie. Allen dragen bij aan het breed publiekelijk bekend maken van de inspirerende geschiedenis van Flevoland. Bij het hoofdstuk Onderzoek en Kennisuitwisseling zijn diverse overige publieksgerichte en wetenschappelijke (online) publicaties vermeld.

De afdeling P en P werkte samen met Antea Group met een groep studenten voor een 3D project om de beurtvaarder te digitaliseren, tevens heeft de groep aanbevelingen gedaan voor de marketing en educatieve waarde daarvan.

WERFACTIVITEITEN

De Batavia

In de zomerperiode is actiever ingezet op het onderhoud van De Batavia met een groep freelance scheepsrestauratoren en stagiaires, om haar zo goed mogelijk de wintermaanden door te helpen. In het schip zijn de onderhoudsmensen ook aan het publiek voorgesteld, en is uitleg gegeven over wat er plaatsvindt bij het onderhoud. We zien dat als een belangrijke educatieve waarde.

Daarnaast er er op het campagnedek een nieuwe luie trap gerealiseerd voor een betere toegang en veiligheid voor bezoekers en medewerkers.

De Bouw van het Waterschip

In 2023 zijn belangrijke mijlpalen bereikt: de bun is dicht, de buntrog is gemaakt, het roer is gereed en de huid is op spannende hoogte. Batavialand heeft voor het project 'bouw waterschip' een mooie schenking ontvangen en de gulle geefster heeft een bezoek gebracht aan het schip en rondleiding gekregen.

In aanloop naar de Veldschool Zeewolde 2023 heeft Tara Pijpers een stage bij de RCE gedaan met standplaats het waterschip kantoor Batavialand. Met onderzoeker Frank Dallmeijer onderzocht Tara mogelijkheden voor een aannemelijke opbouw en of woonverblijf bij het waterschip. Behalve een goed beoordeeld stageverslag leverde de stageplek ook een inhoudelijke, bij Batavialand gegenereerde bijdrage aan het Glavimans symposium op en zijn gedurende stage door Tara meerdere keren gefilmde updates gemaakt en o.a. gepubliceerd via de social media.

ZAKELIJK AANBOD

GROEPSBEZOEK RESERVERINGEN 2023

Groepen

Batavialand heeft in 2023 veel groepen mogen verwelkomen voor familiedagen, bedrijfsuitjes of bezoeken met diverse verenigingen. Middels deze groepsbezoeken hebben ruim 10610 gasten Batavialand bezocht.

Scholen

Scholen wisten Batavialand ook in 2023 te vinden. In totaal hebben 153 scholen een bezoek gebracht. Dit gaat om bijna 4941 leerlingen. Voornamelijk het gevarieerde aanbod aan museumlessen vond gretig aftrek. Thema's van de lessen zoals

archeologie, Batavia, geschiedenis van Flevoland en wrakken en schepen sluiten goed aan op het curriculum. Er zijn diverse rondleidingen geboekt die onze gidsen met veel plezier hebben verzorgd.

Groepsbezoek in combinatie met vaartocht en bus

Diverse groepen hebben hun bezoek gecombineerd met een vaartocht, aan boord van de MS Nieuwland of de MS Waddenzee. Tijdens een vaartocht aan boord van de MS Nieuwland beleef je de unieke ontstaansgeschiedenis van Flevoland, ter land, ter zee en virtueel door de lucht met de Oostvaardersplassen Polder Experience. De routing aan boord van de MS Waddenzee leidt lang het Lelystadse Bataviakwartier, de houtribsluizen, Exposure om vervolgens op de Markerwadden van boord te gaan.

Touroperator / Rederijen

Via touroperators hebben 31 groepen zich aangemeld, via rederijen heeft Batavialand 4 groepen mogen ontvangen met in totaal 1277 bezoekers.

In 2023 hebben 88 bedrijven, verenigingen, overheidsinstellingen en stichtingen een bijeenkomst in Batavialand georganiseerd. De inzet van de Buis voor zakelijke evenementen is een succes. Deze grote ruimte is ideaal voor verschillende evenementen, excursies en zakelijke partijen. Middels deze groepen hebben ruim 1799 gasten gebruik gemaakt van de faciliteiten op het gebied van zaalverhuur.

FILMOPNAMES EN FOTOREPORTAGES

Batavialand blijft een populaire locatie voor filmopnames en fotoreportages. Er is met name veel vraag naar de Batavia. De eerste opname aan boord is de opname van een videoclip van een Belgisch / Nederlandse muziekgroep "Entering Polaris" ter promotie van hun nieuwe album. De song handelt over scheepvaart en het nautische leven door de eeuwen heen. De inspiratie is ontstaan door artikelen te lezen en documentaires over de VOC. Set Vexy Productions heeft een trailer opgenomen voor het festival "Dominator", aan boord van de Batavia en op de Werf zijn de opnames gemaakt. Voor de geschiedenisafdeling van de NTR televisie -bekend van Andere Tijden, zijn er in mei opnames gemaakt voor een nieuwe vierdelige serie over Jan Janszoon. De serie is in februari 2024 uitgezonden.

In september waren er opnames aan boord voor de documentairefilm 'Metamorfose' van Pim Zwieters, over het werk en leven van Maria Sibylla Merian. In opdracht van DPG Nederland, DPG België en het Vlaams Audiofonds werkte Batavialand samen met het Geluidshuis aan de Podcast over de Batavia en ontving AD aanboord die acteur Raymond Thiry interviewde over het project. De Batavia is diverse keren het decor geweest voor fotoshoot 's met name populair voor Cosplay.

MARKETING & COMMUNICATIE

Het jaar 2023 kende een aantal wisselingen in verantwoordelijkheid voor de afdeling Marketing & Communicatie van Batavialand. Drie verschillende personen hebben

gedurende het jaar deze rol vervuld. Sinds 1 november 2023 is er weer een fulltime marketeer op de afdeling.

Er is gekozen om te wachten tot het nieuwe masterplan voor de doorontwikkeling van Batavialand om een nieuwe lange termijn visie te ontwikkelen.

Meerjarenmarketing kunnen we pas echt goed maken als bekend is wat de scope van de vernieuwing wordt en of de Batavia mee gaat. Daarom positioneert Batavialand zich door de bestaande doelgroepen en het bezoekersprofiel te handhaven. Door de onderbezetting op de afdeling is er op basis van bescheiden inhuur in 2023 gefocussed op het consolideren van de lopende jaarplanning, zoals vakanties, de facelift van de OL84 expositie over het oorijzerwrak en de tijdelijke expositie Mooi Goed!

Daarnaast is een uitgebreid marktonderzoek gestart met Beerda voor meer grip op het bezoekersprofiel en als input voor het jaarplan 2024. Het resultaat hiervan is dat de er meer aandacht en programmering is gekomen voor de volwassen cultuurbezoeker en toerisme via samenwerkingen met Visit Flevoland en Visit Lelystad. De nieuwe junior marketing medewerker heeft zich vanaf 1 november geconcentreerd op het opnieuw aanhalen van alle samenwerkingen in de regio en het verbeteren van de opbrengsten van lopende marketingacties.

Facebook

In 2023 bereikte het Facebook-account 277.000 mensen via organische en betaalde content. Interacties stegen met 73%, en klikken op links nam met 18% toe. Het aantal volgers op Facebook steeg met 3% tot 7.200.

Instagram

Het Instagram-bereik was met 4.400 een verbetering van 2,8% ten opzichte van 2022. Interacties en klikken op inhoud verdubbelden bijna, en het aantal volgers nam met 125 toe tot 1.500.

Adverteren op Facebook en Instagram bleek effectief, met 10 Meta-campagnes die in totaal 108.793 mensen bereikten.

Websitebezoek

Het websitebezoek steeg licht met 4% van 124.000 naar 128.000 gebruikers. Van deze gebruikers kwam 84% organisch of direct binnen, terwijl 10% via betaalde Search Engine Advertising van het Google Grants-budget kwam.

Combinatietickets- en arrangementen

Batavialand bood in 2023 combinatietickets aan in samenwerking met Aviodrome, Orchideeënhoeve en MS Waddenzee. Batavialand beschikt daarnaast over dagarrangementen met Aviodrome, Orchideeënhoeve, Zuiderzeemuseum, MS Waddenzee en Museum Schokland. Eind 2023 zijn veel contacten met partners zoals Visit Lelystad, Visit Flevoland, ANWB etc. weer aangehaald. In 2023 vond externe doorverkoop plaats via verschillende partners, zoals ANWB, Goede Doelen Loterijen,

AH 1+1 gratis, Touch Incentive, Tiquets, en Rederij het IJ. Deze partners verkochten Batavialand-tickets met commissie.

Marketing Campagnes

Er waren diverse publiciteitscampagnes in 2023, variërend van posters voor "Mooi Goed!" tot activiteiten voor de vrijwilligersdag en de Maand van de Geschiedenis. Wereld Toerisme Dag kreeg ook aandacht. Ook werd er aandacht besteedt aan de nieuwe semi-permanente tentoonstelling "Het Mysterie van het Oorijzerwrak".

Media

Omroep Flevoland noemde ons 19 keer inhoudelijk waarvan 12 keer in ons maandelijkse geschiedenis item. De Flevopost benoemde ons inhoudelijk 8 keer. In 2023 waren er geen belangrijke vermeldingen in nationale nieuwsbronnen naast de podcast van het AD over de Batavia, dat we als promotiemiddel konden gebruiken. Per 1 november is een project opgestart om alle foto's (potentiele) promotiefoto's goed te archiveren en te checken op auteursrecht inclusief beschrijving en copyright.

WINKEL

Aangepast assortiment en inrichting

Er is een nieuw plan geïmplementeerd om de winkels uit te breiden en te herinrichten, waarbij de focus ligt op het vergroten van de variatie van producten en het beter afstemmen van het assortiment op de thema's van het museum en de werf. Het assortiment van de winkel in het museum is uitgebreid met producten die beter aansluiten bij het museum, terwijl de winkel bij de werf een meer authentieke uitstraling heeft gekregen, met producten die passen bij de sfeer van een pakhuis. De omzet en winst van beide winkels zijn gestegen ten opzichte van voorgaande jaren, waarbij de winkel op de werf een aanzienlijk hogere omzet behaalde dan die in het museum.

FONDSENWERVING EN SPONSORING

In 2023 is weer intensiever ingezet op planvorming voor de vernieuwing en om bestaande producten te verbeteren. Omdat in de planning zit dat we over een paar jaar gaan verbouwen, is het niet zinvol om veel tijd aan nieuwe tentoonstellingen te besteden. Wel is eind 2023 een projectgroep opgestart met Museum M en Museum Schokland om een activiteitenplan te maken voor de Regionale BIS, dat bij toekenning financiering voor een gezamenlijk activiteitenprogramma van 2025-2028 zou dekken. Daardoor is er geen ruimte geweest voor andere fondsenwerving en sponsoring.

5. COLLECTIEBEHEER EN -BEHOUD

VERWERVING, SELECTIE EN AFSTOTING

In 2023 zijn archeologische vondsten van 29 projecten overgedragen aan Batavialand. Tot de meest opvallende overdrachten behoren de vondsten en bijbehorende database van de zgn. Queen Anne-opgraving in Noordoostpolder (o.l.v. Yftinus van Popta, RUG), de overdracht van een neolithische visfuik, opgegraven in 2001 in Emmeloord, Noordoostpolder door het Visserijmuseum in Vlaardingen en de komst van de eerste tranche van de vondsten van de Rooswijk (o.l.v. Martijn Manders, RCE en Angela Middleton, Historic England).

De objecten zijn na aankomst bij Batavialand nagekeken met bijbehorende documentatie en beoordeeld op voldoende mate van conservering. Ter plekke is geconstateerd bij de Rooswijkvondsten dat de Engelse conserveringsnormen afwijken van de standaarden van de Kwaliteitsnorm van de Nederlandse Archeologie wat inhoudt dat een deel van de objecten opnieuw geconserveerd zal (moeten) worden. Hierover zijn afspraken gemaakt met de RCE te Amersfoort.

BEWAREN, CONSERVERING EN RESTAURATIE

In 2023 is regelmatig geadviseerd bij de conservering, schoonmaak en restauratie van de Zwammerdamschepen (boomstamkano Boot 3) bij Archeon (bruikleen Batavialand). De in Sneek geconserveerde onderdelen van de Zwammerdam 6 zijn naar Archeon gebracht. De reis van deze scheepsdelen van conserveringstank tot Archeon is uitgebreid op film vastgelegd en van commentaar voorzien.

Archeon en Batavialand hebben onderzoek laten uitvoeren naar het veilig werken met door PEG geïmpregneerd hout. Een expertisecentrum in toxische stoffen heeft hierbij geadviseerd en monsters PEG zijn geanalyseerd op de aanwezigheid van dioxaan, wat gelukkig niet het geval was.

In het provinciaal archeologisch depot is een metaalkamer geplaatst, specifiek bedoeld voor het optimaal beheer van metalen vondsten. Met het oog op de doorontwikkeling van Batavialand is gekozen voor een op termijn uit te breiden systeem van achter elkaar liggende units.

In het depot kleine vondsten maritiem archeologische collectie is in 2023 een klimaatinstallatie aangebracht om temperatuur en luchtvochtigheid beter te kunnen reguleren. Voor de plek van de klimaatkast is in het depot een aparte ruimte gecreëerd. Hiervoor moesten enkele kasten met collectie tijdelijk of permanent verplaatst worden. Drie kasten moesten vanwege de benodigde ruimte definitief worden ontmanteld. De collectie uit deze kasten is overgeplaatst naar de depotkamer. Sinds de klimaatinstallatie actief is, is de stabiliteit van de luchtvochtigheid in het depot sterk verbeterd.

Conserveringshandelingen worden uitgevoerd om objecten in stabiele conditie en verzorgd van uiterlijk uit te lenen voor tentoonstellingen. De materiaalspecialisten

leren elkaar om te gaan met andere materialen dan die van het eigen specialisme en instrueren depotbeheerders om ook conserverings- en restauratiehandelingen uit te voeren. Met extra geld van de provincie Flevoland is een neolitische visfuik uit de provinciale collectie geconserveerd. De restauratieateliers van Batavialand in het conserveringsstation IJsselkogge en in het museum worden gebruikt door materiaalspecialisten, depotbeheerders, onderzoekers, studenten, stagiaires en vrijwilligers om objecten te restaureren, te fotograferen, na te tekenen en te beschrijven. Objecten die worden uitgeleend voor tentoonstellingen worden schoongemaakt en als nodig gerestaureerd. Een voorbeeld van een wat groter project was de schoonmaak en gedeeltelijke restauratie van scheepshout voor de tentoonstelling “Het jaar 1000” in het Rijksmuseum voor Oudheden. De aanschaf van een motorblok-hijskraan stelde de medewerkers in staat om een Hemony-klok die terugkwam van een tentoonstelling op Texel aan een nauwkeurig onderzoek te onderwerpen, van binnen en buiten.

In kader van monitoring zijn de scheepswrakken NE81 in Den Helder en DMN1 in Castellum Hoge Woerd bezocht. Op verzoek van de RCE is de houtkwaliteit onderzocht van 23 schepen en scheepsonderdelen uit het project Over de Maas. De provincie Gelderland heeft geld beschikbaar gesteld voor de conservering van enkele schepen. In kader van het onderzoek naar het scheepswrak Scheurrak SO1 is een klein stukje van het ingevroren 16de-eeuwse zeildoek bemonsterd om via proefjes op dit monster na te gaan of het op termijn mogelijk zou zijn om het gehele zeildoek te kunnen onderzoeken en daarna goed te conserveren. De aanschaf aan het einde van het jaar van een microscoop met elementenanalyse stelt de medewerkers in staat om de collecties nog beter te monitoren en onderzoeken op degradaties, waarna doeltreffende weloverwogen restauraties beter mogelijk worden.

In december is het besluit genomen om bij Pot Amersfoort extra depotruimte te huren. Dit is nodig met het oog op de verloren ruimte door plaatsing van de klimaatkast, de komst van de Rooswijkvondsten, de hoeveelheid groot en klein scheepshout die uit de eerste tranche van de conservering is gekomen en de scheepsvondsten die als te bewaren worden geselecteerd uit het waarderingsproject.

De Collectie Hulp Verlening training in 2023 heeft geresulteerd in de aanschaf van een kar met alle materialen die nodig zijn voor een EHBO van de collectie.

DE CONSERVERING IN SNEEK

Hout van de IJsselkogge en Zwammerdamschepen is op transport gegaan naar Archeon en Batavialand. Daarna is geëxperimenteerd om de beste methode te vinden om de grote conserveringstank schoon te maken en te ontdoen van een dikke laag PEG die is achtergebleven na conservering. Toen dit gebeurd was is begonnen met de ontmanteling en revisie van de tank. Het is de bedoeling de conserveringsunits gereed te maken voor een nieuwe tranche scheepshout in 2024.

De kleine conserveringsunits zullen dan worden overgebracht naar het conserveringsstation in Lelystad, de grote blijven vanwege hun omvang in Sneek.

DE IJSSELKOGGE CONSERVERING

De laatste conserveringsfase, het gecontroleerd drogen, is in 2023 jaar voortgezet. De monitoring van de droogkamerpennen binnen en buiten het scheepswrak, en van de losse houtdelen, laten een afname in het hout zien van het vochtpercentage. Het hout wordt ook zichtbaar droger. Er wordt alleen nog indien nodig PEG bij gespreeid op enkele sterk drogende delen en om schimmelgroei onder controle te houden. Eind december was de gemiddelde RV in de koggeruimte gedaald tot 85%. Ter voorbereiding op het eindverslag van het koggeproject is een eerste inventarisatie gemaakt van de werkzaamheden van de afgelopen jaren. RWS directeur Arno Valkhof was bij Batavialand voor een kennismakingsbezoek en is rondgeleid bij de kogge.

NIEUWE DVO 2024 PROVINCIAAL ARCHEOLOGISCH DEPOT

Met de provincie Flevoland is een nieuwe dienstverleningsovereenkomst opgesteld met begroting voor het beheer van het Provinciaal Archeologisch Depot van Flevoland. Deze is bedoeld voor 2024. De idee is voor de jaren daarna het depotbeheer permanent onder te brengen bij Batavialand.

PROGRAMMA WEGWERKEN ACHTERSTANDEN

De maritiem archeologische rijkscollectie kende op moment van beheeroverdracht naar Batavialand, november 2016, achterstanden ten aanzien van registratie, digitalisering, beheer en conservering. Met de RCE is afgesproken tot en met december 2023 het meerjarenproject uit te voeren. Deelprojecten worden uitgevoerd door een deel van de basisformatie met extra inzet van projectmedewerkers, stagiaires, studenten, erfgoedtalenten, tijdelijk medewerkers en zzp'ers.

Alle projecten zijn in 2023 afgerond. Het fotografieproject is afgesloten met de koppeling van de laatste opnamen en ontsluiting daarvan in de database. Van het waarderingsproject verscheen het eindrapport: Eindrapportage Waarderingsproject Wegwerken achterstanden 2022-2023. En met inzet van een externe textielspecialist is de volledige maritiem archeologische textielcollectie van Batavialand beschreven; 428 beschrijvingen in de catalogus zijn aangevuld met informatie over het materiaal, de gebruikte techniek en de precieze maten. Aanvullend zijn ook circa tachtig nieuwe foto's gemaakt.

Verbetering van de basisregistratie kreeg in het project continue aandacht, ook bij uitvoering van andere projecten zoals fotografie en waardering van objecten. Opgeschoond werden de thesaurus en database personen en instellingen, en aan beschrijvingen is informatie toegevoegd over verwerving, eigendomsstatus, rechten beeldmateriaal, geografische plaatsbepalingen en tijdsaanduidingen:

- 75% van de rijkscollectie is gefotografeerd en beschreven en via CollectieNederland.nl vindbaar.
- Ca 170.000 beschrijvingen zijn te vinden via CollectieNederland.nl.
- Ca 75.000 beschrijvingen zijn te vinden via het Zuiderzeenetwerk.nl.
- 48.000 afbeeldingen staan op de server bij Axiell. Verwerkte dia- en fotokaarten zijn omgepakt in zuurvrije archiefdozen.
- 400 tekeningen zijn gedigitaliseerd door Karmac Lelystad.
- 173 films zijn gedigitaliseerd door Beeld en Geluid. De digitale reproducties worden in het beeldarchief in Hilversum opgeslagen en zijn via de publiekscatalogus toegankelijk (ca 205 records).
- 522 Opgravingsarchieven zijn gedigitaliseerd vindbaar via het e-depot van de Nederlandse archeologie bij DANS.

Inmiddels zijn de projectwerkzaamheden onderdeel geworden van het reguliere collectiebeheer. De methodiek die ontwikkeld is bij het waarderingsproject wordt nu ook toegepast op het waarderen van de zogenaamde pre-collectie (scheepsvondsten die formeel nog niet zijn toegevoegd aan de maritiem-archeologische collectie) die jarenlang in zeven zeecontainers stond. Hiermee hopen we in 2024 de zeecontainers voorgoed weggewerkt te hebben.

DIGITALISERING EN TOEGANKELIJKHEID

Aan de landelijke website MASS (Maritime Archaeology Stepping Stones) zijn 150 Flevolandse scheepswrakken toegevoegd. Specifiek voor de Lelystadse scheepswrakken is t.b.v. een fietsroute een wrakkenroute gemaakt.

GEHEUGEN VAN HET ONTWERPEN LANDSCHAP

Geheugen van het ontworpen landschap is een meerjarig programma met als doel toekomstperspectief te ontwikkelen op de archivering en digitalisering van tuin- en landschapsontwerpen in Nederland. Batavialand dat veel particuliere archieven beheert op het gebied van inrichting van de IJsselmeerpolders, werkte mee aan de startrapportage die aan de minister is aangeboden en neemt deel aan het landelijke netwerk dat een landelijk platform op wil gaan zetten. Het Nieuwe Instituut te Rotterdam is trekker van het programma.

BRUIKLENEN

Batavialand heeft meer dan 40 bruiklenen uitgeleend aan verschillende instellingen en musea voor tentoonstellingen en voor onderzoeksdoeleinden. De bruiklenen omvatten een breed scala aan voorwerpen en ten behoeve van diverse onderwerpen, variërend van archeologie tot maritieme geschiedenis. Enkele opvallende bestemmingen zijn onder meer het Rijksmuseum voor Oudheden "*Het jaar 1000, Nederland in het midden van de Middeleeuwen*", het Nederlands Zilvermuseum Schoonhoven "*Ontdek de Wereld van Zilver*", Nederlands Openluchtmuseum "*Canon van Nederland*" en het Rijksmuseum Amsterdam voor het Europees project GO Green, onderzoek metaal in Zwitserland. Ook zijn er bruiklenen

gebruikt voor onderzoek aan universiteiten en instellingen. Bovendien zijn er diverse bruiklenen voortgezet en zijn er enkele bruiklenen beëindigd of geretourneerd in 2023.

6. KENNISUITWISSELING EN ONDERZOEK

De collecties van Batavialand zijn een rijke bron voor onderzoek. In 2023 kwamen zo'n 150 informatievragen binnen bij de afdeling Kennis en Collectie.

In 2023 is een twintigtal onderzoeksopdrachten in de collecties verricht waaronder naar een bijzondere visfuij, de IJsselkogge constructie, Swifterbantaardewerk, prehistorisch glas, vrouwen en kinderen aan boord van schepen, inclusief taalgebruik bij maritiem erfgoed en scheepsvondsten uit diverse scheepswrakken. (zie bijlage voor uitgebreide lijst)

ADVISERING EN ONDERSTEUNING

Batavialand adviseert en geeft inhoudelijke ondersteuning op gebied van houtconservering en restauratie, modelbouw, scheepsopgravingen, geschiedenis Zuiderzeeproject en Flevoland, scheepsbouw en maritieme geschiedenis. Advisering vindt o.a. plaats bij publicaties en tentoonstellingen van derden. Verder zijn depotrondeleidingen verzorgd in het kader van voorbereidend onderzoek of om nader geïnformeerd te worden over het maritiem-archeologisch en of erfgoed van Flevoland.

In 2023 is geadviseerd over het beheer van erfgoedcollecties en digitale strategie in relatie tot doelgroepen en publieksactiviteiten; de toekomst van een scheepswrakje bij Urk (verzoek provincie Flevoland); de tentoonstelling Tin ten Toon (verzoek Nederlands Zilvermuseum Schoonhoven) opzet maritiem archeologische variant van het landelijke project PAN (Portable Antiquities of the Netherlands); onderwerpen en onderzoeksvragen voor de provinciale onderzoeksagenda van Flevoland (verzoek provincie Flevoland) en de Archeologie van Flevoland (op verzoek RMO, Archeologie op de kaart).

PUBLICATIES, UITGEBRACHT NA ONDERZOEK VAN OF MET MEDEWERKING VAN BATAVIALAND

Er zijn verschillende interessante bijdragen en activiteiten geleverd door de afdeling die betrekking hebben op maritieme geschiedenis, archeologie, landschap en gerelateerde onderwerpen in Nederland, met name in Flevoland.

- Blogpost door Suzanne van Beek: "De zandloper", gepubliceerd op Maritiem Portaal in de eerste week van 2023.
- Scriptie door Marijn Brouwer: "Voorkomen is beter dan genezen - Een onderzoek naar de degradatie van 16, 17 en 18de-eeuwse gietijzeren kanonskogels in het Maritiem Archeologisch Depot van Batavialand." Deze scriptie is uitgevoerd aan de Universiteit Leiden.
- Digitale magazine bijdrage door Remco van Diepen: Remco van Diepen heeft bijgedragen aan de verschijning van een digitaal magazine over de geschiedenis van de Short Stirling BK716.

- Bijdrage aan het Tijdschrift voor Historische Geografie: Remco van Diepen fungeert als correspondent Flevoland en zorgt ervoor dat recent verschenen publicaties over het landschap van Flevoland worden opgenomen in de bibliografie van het landschap van Nederland.
- Boekpublicatie: "Zeegaande houten schepen. Bijdragen aan de Dag van de historische maritieme archeologie in Nederland (14de Glavimans symposion)", geredigeerd door A.F.L. van Holk, R. Oosting, A.B.M. Overmeer, A.D. Vos en W.B. Waldus, uitgebracht in Leiden in 2023.
- Artikel door Matthew Honan: "De kunst van het wijdschip, het smalschip en de kaag", gepubliceerd in Scheepshistorie (2023) nr. 33, pagina's 58-77.
- Artikel door Leo Kaan: "Schip en Gouden Eeuw", gepubliceerd in Rondom Schokland, betreffende wrak NA 77.
- Publicatie op de website van Batavialand door Bart Schultz: Bart Schultz heeft zijn beschrijving van polders in de wereld voortgezet in landendocumenten, gepubliceerd op de website van Batavialand.
- Interview door Omroep Flevoland: Bart Schultz werd geïnterviewd door Omroep Flevoland naar aanleiding van zijn werk over "De polders in Roemenië".
- Scriptie door Micha Vitalis: "Het bovengrondse depot - Een onderzoek naar methodes tot de fysieke zichtbaarheid van depotcollecties", uitgevoerd aan de Reinwardt Academie in 2023.
- Artikel door Arent D. Vos: "Veertig kanonnen maken nog geen oorlogsschip. Kanonlopen in zestiende-, zeventiende- en achttiende-eeuwse scheepswrakken, een interpretatiekader", gepubliceerd in het boek "Zeegaande houten schepen".
- Interview door Dijkstra en Evenblij voor NPO Radio1: Depotbeheerder Tineke Roovers werd geïnterviewd over de geschiedenis van Zeewolde.
- Wandelgids en podcast over het Pionierspad: Conservator Joran Smale en Tineke Roovers werkten mee aan de totstandkoming van een wandelgids en podcast over het Pionierspad, een lange afstandspad dat loopt van Steenwijk, dwars door Flevoland, naar Muiden.

SYMPOSIA

De Glavimans Stichting en Batavialand organiseerden bij Batavialand op vrijdag 8 december het vijftiende Glavimans-symposion, dag van de historische maritieme archeologie in Nederland'. Bij deze gelegenheid werd de congresbundel van 2022 uitgereikt aan de deelnemers. Zie voor de eerdere symposia van deze stichting de congresbundels: <https://glavimans.wordpress.com/publicaties/>

Collega's namen deel aan tientallen conferenties en workshops ter kennisverrijking en kennisdeling (en maakten daar verslagen van voor hun collega's).

TALENT- EN KENNISONTWIKKELING

De Veldschool

Van 3 juli t/m 4 augustus organiseerden de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en Batavialand een Veldschool Scheepsarcheologie Zeewolde waarbij een opgraving werd uitgevoerd op het wrak ZO31, een vroeg 16de-eeuws waterschip. Er namen studenten deel van de Universiteiten Leiden, Groningen, Amsterdam en Saxxion Hogeschool Deventer, en vrijwilligers onderwaterarcheologie AWN.

Batavialand verzorgde meerdere workshops over waterschepen, scheepsarcheologie en het Zuiderzeegebied, conservering metaal en hout, het maken van een reconstructie van een waterschip, de laatste reis van de Batavia en de reconstructie van het VOC-retourschip, scheepsinventarissen en scheepsvondsten, en het online scheepswrakkenarchief. Enkele studenten die deelnamen aan de veldschool hebben zich later bij Batavialand gemeld met interesse voor vervolgstage of plek als erfgoedtalent.

Duikend veldwerk

Arent Vos heeft samen met collega's RCE Amersfoort duikend veldwerk gedaan in de Waddenzee en het IJ naar wrak BZN9 (een straatvaarder, zusterschip van BZN17/Palmhoutwrak) en de blokkade in het IJ in kader van de Slag op de Zuiderzee (oktober 1573).

Depotpracticum Universiteit Leiden

Assistent-professor Roos van Oosten van Universiteit Leiden verzorgde voor het tweede achtereenvolgende jaar in het depot kleine maritiem archeologische vondsten een zesdaags practicum om te leren het aardewerk uit scheepswrakken te determineren volgens het Deventer systeem. Het practicum maakt deel uit van het vak 'Pre-industrial ceramics from shipwrecks' en werd door zo'n twintig studenten gevolgd die elk vijftien stukken keramiek determineerden. Aanvullende kennis die voortvloeit uit dit practicum wordt toegevoegd aan de catalogus van Batavialand.

Onderzoek historisch touw wrak BZN9

Met medewerkers Restaura en BIAX wordt onderzoek gedaan naar het geborgen touw (veel en veelsoortig) uit wrak BZN9.

Boomstamkano Houten Castellum

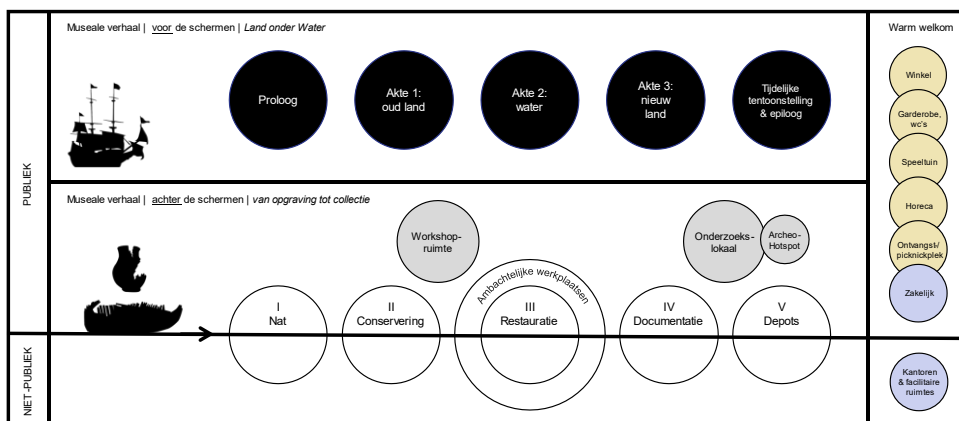
Deze boomstamkano is in 2012 met grond en al geborgen en lag sinds 2019 als bruikleen van de RCE in het conserveringsstation IJsselkogge, in afwachting van verder onderzoek en conservering. Op verzoek van de gemeente Houten, die de boomstamkano liefst wil exposeren, is door middel van een proefsleufonderzoek de kwaliteit van het hout onderzocht en geconstateerd dat deze te slecht van kwaliteit is om geconserveerd te kunnen worden. Het verslag van het onderzoek is gedeeld met de betrokken stakeholders. De boomstamkano zal in 2024 worden overgebracht naar een andere locatie zodat twee kleine PEG conserveringstanks uit Sneek de vrijgekomen plek kunnen innemen.

7. TRANSFORMATIE BATAVIALAND

Vanaf maart 2023 is er vanuit de provincie een nieuwe projectmanager aangesteld. Daar zijn een projectleider en junior projectleider aan toegevoegd. In 2023 is Lian The van toornend & partners t/m oktober werkzaam geweest bij ons als programmamanager doorontwikkeling. Zij heeft het ruimtelijk functioneel programma van eisen met Antea Group afgemaakt met Mt en medewerkers en de scope voor het Nationaal Scheepsarcheologisch Depot moeten verruimen, waarvoor we van OCW extra financiële middelen ter beschikking hebben gekregen. Met de provincie is een governance- en projectstructuur gevormd met bijbehorende overleggen. Grote stappen zijn gezet in de conceptvorming van het integrale museum, in samenwerking met Studio Louter en Opera Amsterdam. Met de provincie is onder leiding van HEVO service in diverse multidisciplinaire sessies de ruimtelijke opgave bekeken en zijn er vier scenario's uitgekomen, met het integrale museumconcept als uitgangspunt, dus inclusief de in de toekomst benodigde nieuwe tentoonstellingen en overige publieksruimtes.

UITWERKING

Ruimtelijk schema

De Batavia

Over de geschiedenis en het onderhoud van de Batavia heeft dr. Roeland Paardekooper, directeur EXARC een rapport geschreven, op basis van vochtgehalte- en sterkteonderzoeken van Westenberg Ingenieurs en TNO hout en bouw, waarin de diverse mogelijkheden voor het behoud van de Batavia worden bestudeerd. De Batavia blijkt slechter wat betreft constructie dan gedacht. Dat heeft groot gevolg voor de vervolgstappen nadat ze op land is gebracht en de kosten die ermee gemoeid zijn. Ook zal de inpassing in het te ontwikkelen gebied op zo'n wijze moeten plaatsvinden, dat het een geïntegreerd verhaal in het museum wordt. Voor de Batavia is tevens een expertgroep samengesteld, bestaande uit vakmensen actief in de scheepsbouw en scheepsrestauratie.

Raad van advies, voor de museale vernieuwing en depotbouw

De Raad bestaat uit de volgende personen, die zich onbezoldigd inzetten om ons van raad en advies te zijde te staan: Hans Dautzenberg- directiesecretaris Naturalis, voormalig hoofd communicatie Naturalis en betrokken geweest bij de beleidsvorming van het nieuwe Biodiversity Centre Naturalis; Carolien Breunese- directeur Rijksmuseum Twenthe en de Museumfabriek en voormalig directeur tentoonstellingen, als zodanig verantwoordelijk geweest voor de inhoudelijke vernieuwing van Naturalis; Wim Hoeben – projectleider en locatiemanager CCNL vanuit het rijksmuseum, en voormalig hoofd afdeling beheer en behoud rijksmuseum; Frank Hemeltjen - adviseur kenniscentrum immaterieel erfgoed in het Openluchtmuseum- heeft het ambachtenlab daar opgezet en is ook betrokken bij kunstopleidingen; Helene Oppatja – directeur CBG– Centrum voor familiegeschiedenis, RvT Amare Den Haag, bestuurslid herdenking 15 augustus. In 2023 zijn we met onze Raad van Advies twee maal bij elkaar gekomen, om de toekomstplannen te bespreken. Algehele reactie is dat het museum veel smaken heeft en er scherpe keuzes gemaakt moeten worden om het concept helder te krijgen.

Merksterkte en Merkassociatie

Een vernieuwingsslag betekent ook herpositionering. Wanneer dat het beste kan is nog in overweging, maar zeker in de periode van de vernieuwing en op moment van (her)opening is er nieuwsaarde te creëren. De komende tijd zullen we daar ons over moeten buigen. Dat is een traject dat we zorgvuldig moeten doen omdat het veel inzet, onderzoek en middelen vergt.

Beerda Brand Consultancy heeft op ons verzoek tegelijk met het merkonderzoek dat jaarlijks plaatsvindt een merkassociatie onderzoek onder Nederlanders uitgevoerd. Als reactie op de vraag welke spontane associaties zij hebben bij Batavialand, koppelt 34% van de respondenten de naam aan kleding en winkelen waarvan specifiek 8% aan Bataviastad. Zelfs bij de personen die zeggen Batavialand eens bezocht te hebben, noemt 23 % als associatie kleding, outlet, winkelen dan wel Bataviastad. De vraag rijst dan of deze personen wel Batavialand hebben bezocht en dat de naamgeving hen verward. 20% van de groep die ons zegt te kennen, noemt schepen/boten en scheepswerf op, zij zijn duidelijk wel binnen geweest of koppelen ons aan het schip De Batavia.

Van de niet bezoekende respondenten noemt 11% Lelystad of Flevoland en van degenen die ons wel eens bezochten is dit 20%. Associaties met ofwel Nederlands-Indië, VOC en het koloniaal verleden heeft 16%. 7% noemt attractie-of pretpark en maar 4% museum.

Dit geeft ons informatie over onze huidige positionering, de naam en onze communicatie. Tevens geeft dit richting voor het toekomstige museum en diens herpositionering.

8. DE INTERNE ORGANISATIE VAN BATAVIALAND

PERSONEEL & ORGANISATIE

In de fase van transitie waarin we ons bevinden, is de organisatiestructuur op papier nog dezelfde. De structuur van de organisatie bestaat uit twee pijlers, de afdelingen Publiek en Presentaties en Kennis en Collecties. In het organogram zijn de leermeesters onder Publiek geplaatst, maar doen wezenlijk andere werkzaamheden. Ook is een deel van deze medewerkers in dienst bij Concern voor Werk. Voor de werf hebben we besloten om een breder palet van werkbegeleiders vanuit Concern voor Werk aan te stellen met kleinere contracten, zodat er ook een bredere groep stagiaires en deelnemers bij ons kunnen komen werken. Daarom is besloten om de werkoverleggen in samenwerking met de coördinator werf, hoofd publiek en de directeur te voeren.

Enkele essentiële functies zijn weer permanent ingevuld, in plaats van interim of gedetacheerd. Dat zijn hoofd Publiek en Presentatie, een medior marketeer en een medewerker financiën. Tevens is de functie van informatiespecialist bij Kennis en Collectie ingevuld, alsmede materiaalspecialist hout na de pensionering van een collega. Voor de communicatie rond de vernieuwing en de Batavia is een freelancer aangesteld, en is eind 2023 een vacature voor Hoofd marketing en communicatie open gesteld.

Medezeggenschap

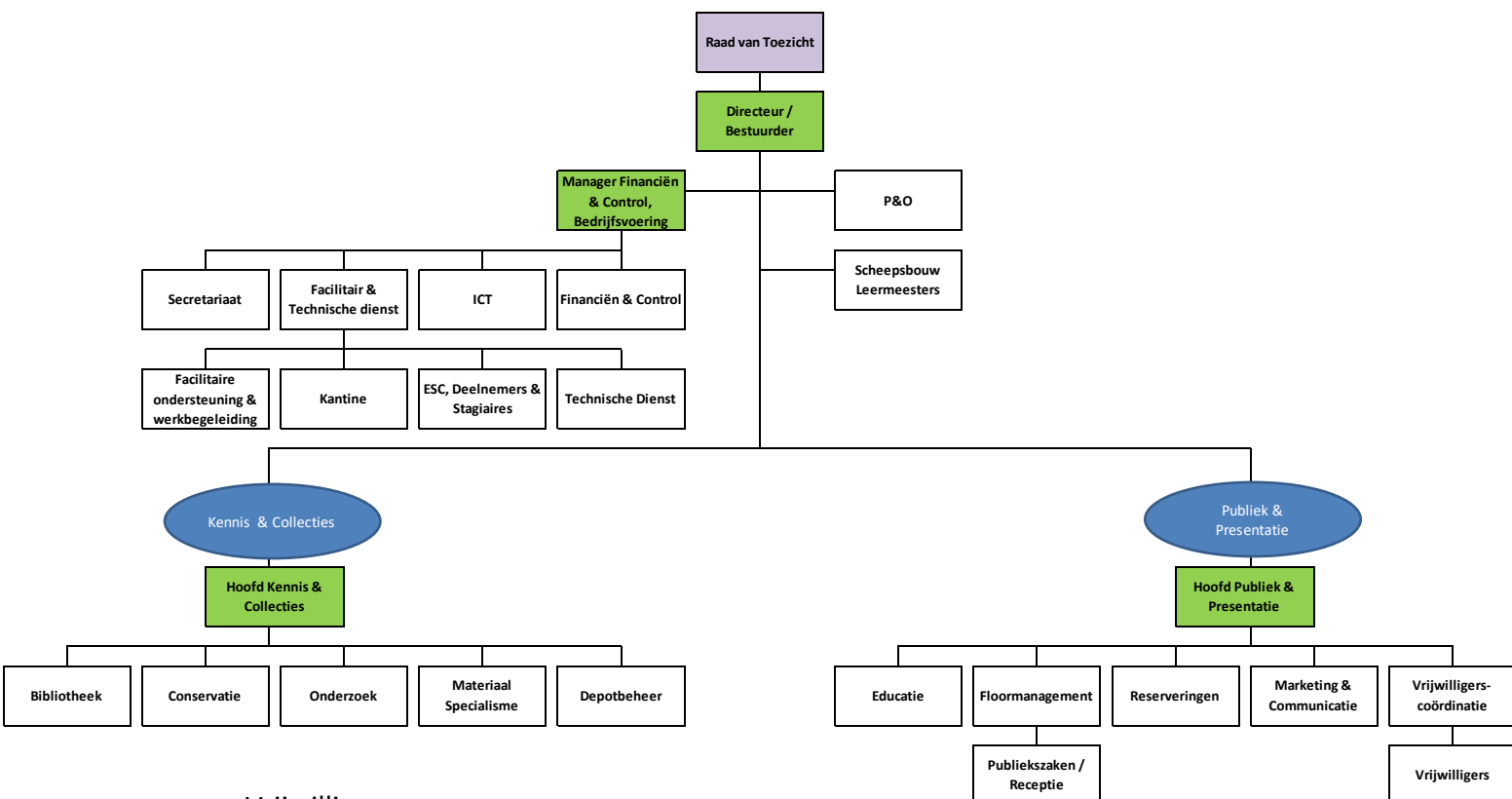
Eind 2023 is de personeelsvertegenwoordiging compleet gemaakt met in totaal 4 personen. De voorzitter van de vrijwilligersraad zal een paar keer per jaar aanschuiven. Begin 2024 zal een start gemaakt worden met een training, waar ook de directeur-bestuurder een dagdeel zal aanschuiven.

Opleidingen

De afdelingshoofden PenP en KenC deden bij DEN de cursus Leiderschap in de digitale strategie. Twee medewerkers KenC deden bij de Reinwardtacademie de basiscursus collectiemanagement. Medewerkers van de afdeling P en P deden cursus Smart Event Manager basis of een verdiepingscursus. Batavialand breed werd de Visible Thinking in the Museum cursus aangeboden en deden 46 collega's en vrijwilligers mee.

Organogram

Organogram Batavialand december 2023

Vrijwilligers

De groep vrijwilligers is de afgelopen jaren fors geslonken, zoals het ook een landelijke trend blijkt te zijn. Daarom besteedden we aandacht aan wervingsdagen op zaterdag 10 juni en 4 november. Op 17 oktober vond in de Kubus de Meet & Greet van de vrijwilligerscentrale van Welzijn Lelystad plaats. Een evenement waarbij diverse organisaties de gelegenheid kregen zich te presenteren aan potentiële vrijwilligers.

INTERNE ACTIVITEITEN

Er zijn vier plenaire informatieavonden georganiseerd om de medewerkers en vrijwilligers te informeren met de actuele zaken vanuit het Managementteam en Directie. Deze vonden plaats op 30 mei, 7 september en 7 december. Vanaf half 2023 worden er regelmatig workshops georganiseerd vanuit Publiek en Presentaties voor geïnteresseerden uit de organisatie en soms met specifieke onderwerpen voor bepaalde functies.

BEDRIJFSHULPVERLENING

De RI&E is in 2023 opnieuw uitgevoerd, en biedt input voor de arbocommissie. De arbocommissie kan heringericht worden per 2024, nu er ook een

personeelsvertegenwoordiging is waaruit iemand zitting neemt. 2023 was een jaar waarin de focus vooral lag op het uitbreiden van het aantal nieuwe BHV-ers. De opleidingen werden weer verzorgd door G&G opleidingen. Het aantal BHV-ers aan het eind van 2023 is nu 46. Hierdoor zijn er op de meeste dagen voldoende BHV-ers aanwezig om indien er een calamiteit zich voordoet te handelen. Het aantal calamiteiten in 2023 is gelukkig beperkt gebleven.

ARBO, VERZUIM & VERTROUWENSPERSOON

Batavialand hecht aan een goed arbobeleid en het creëren van een gezonde en veilige omgeving voor medewerkers en bezoekers. Er worden regelmatig BHV trainingen gegeven aan medewerkers en vrijwilligers. Batavialand heeft een externe vertrouwenspersoon aangesteld. Er is geconstateerd dat er een ARBO commissie moet worden ingesteld met hulp van P&O. Deze wordt in het eerste kwartaal van 2024 opgericht en bestaat uit de Hoofd BHV, RI&E medewerker, een vertegenwoordiger van de PvT en de P & O functionaris. Dit om te zorgen dat de verantwoordelijkheden op bijvoorbeeld BHV gebied goed geborgd worden. De eindverantwoordelijkheid daarvan ligt bij een ARBO commissie, niet bij individuele medewerkers.

GOVERNANCE CODE CULTUUR

Stichting Erfgoedpark Batavialand laat zich in zijn organisatie, processen en activiteiten leiden door de 8 principes van de Governance Code Cultuur. De organisatie kent een Toezichthoudersmodel. De code heeft een vaste plek in de managementcyclus en wordt door de directie en de Raad van Toezicht ondergeschreven en is o.a. in het Raad van Toezichtreglement meegenomen.

FAIR PRACTICE CODE

De code Fair Practice is voor Batavialand een concreet richtsnoer voor ons personeelsbeleid en onze inkoop en ons inkoopbeleid. We volgen de Museum-cao en relevante wet- en regelgeving. Eind 2023 is het personeelshandboek weer geüpdate. Functies, taken en verantwoordelijkheden en vergoedingen voor vrijwilligers zijn helder vastgelegd. Voor opdrachten aan makers hanteren we de richtlijn kunstenaarshonorarium en de uurtarieven aan zzp-ers zijn marktconform en voldoen aan overeenkomsten zonder gezagsverhouding. Wij kiezen onderaannemers die ons vertrouwen hebben, dat zij werken conform de Fair Practice Code.

DIVERSITEIT, INCLUSIE EN GELIJKWAARDIGHEID (DI&G)

In maart 2023 is een deel van het personeel naar de Samen Inclusief studiedag gegaan van de VSC (vereniging van Science Centres en Wetenschapsmusea). Dat was een afsluitende dag van een driejarig programma. De wens is dat in enigerlei vorm dit programma blijft doorgaan met de aangesloten deelnemers, en ook Batavialand. In het derde kwartaal is met de adviseur P&O en het MT de D&I scan gedaan. Daaruit kwamen de scores (tussen 1 en 3):

- Op Algemene visie en beleid op diversiteit, inclusie en gelijkwaardigheid: 2;

- Op Programma: 3;
- Op Publiek: 2.1;
- Op Personeel: 2.7
- Op Partners: 2.7.

Dat betekent dat er bij Batavialand enige aandacht voor DI&G en er voornemens bestaan om als organisatie minder “monocultureel” en meer divers te worden. Voornemen is ook om in het volgende jaar, als de Personeelsvertegenwoordiging is geïnstalleerd, DI&G organisatie breed te bespreken en in SMART beleid te vertalen. Er is in 2023 al een start gemaakt met Visible Thinking trainingen, waarbij de bezoeker en ‘ontvanger’ centraal staat in de beleving en ervaring van de museale verhalen, en niet de ‘verteller’. Stichting GOL (voor mensen met een beperking) is op onze uitnodiging op bezoek geweest, en heeft het museum getest op fysieke toegankelijkheid.

CODE DIVERSITEIT EN INCLUSIE

Wat betreft de Code Diversiteit en Inclusie richten we ons de komende jaren op een structurele inbedding van diversiteit, inclusie en gelijkwaardigheid in onze gehele organisatie, met de D&I scan als uitgangspunt.

Programma: In Batavialand is inherent aan de organisatie, een divers palet aan activiteiten in de programmering. We vertellen over de cultuurhistorie en het maken van de polder en de vele scheepswrakken die in Flevoland zijn gevonden. We bieden een inkijkje in ambachtelijke scheepswerkplaatsen en nodigen bezoekers uit deel te nemen in workshops, en het schip de Batavia te bezoeken. De ervaring voor bezoekers is en wordt daarom ook zeer gewaardeerd; met hoofd, hart en handen raken bezoekers betrokken.

Publiek: Vanuit het programma Samen Inclusief, die diverse tools en ervaringen voor alle VSC-leden heeft opgeleverd, zijn we zoals genoemd gestart met een nulmeting. Tegelijk zullen we inzetten op diversificatie van ons bezoekersprofiel, waar we dat in de programmering direct kunnen toepassen. Met Beerda Consultancy bereidden we in 2023 een continue publieksonderzoek voor. Door op 8 december de tentoonstelling *Mooi Goed! Spullen boven water* te openen, willen we relevanter en aantrekkelijker zijn voor de cultuurbezoeker. Ons museum wordt namelijk al zeer goed bezocht door families en jonge gezinnen.

Daarnaast bezochten 4941 leerlingen en hun begeleiders ons museum.

Partners: Het belang van samenwerking met andere organisaties en experts, om nieuwe perspectieven en verhalen aan ons museum te verbinden is evident. Enkele voorbeelden waren in 2023 Landschapsbeheer, AWN Flevoland, Maritiem Portaal, Netwerk Zuiderzeecollectie en Nationaal Park Nieuw Land, Rijksdienst Cultureel Erfgoed voor het Glavimans Symposium en De Veldschool en de Gemeente Lelystad voor het inrichten van een woning op Het Werkeiland.

Personeel: Personeel: Batavialand heeft en koestert een lange traditie van een zeer divers personeel, wat betreft opleiding en werkzaamheden; historici, archeologen restauratoren, leermeesters hout- en metaal en werkbegeleiders zorgen voor de collectie, programma's en werkzaamheden op de werf en aan de Batavia, naast de kennis en kunde van communicatie, educatie, financiën en publieksontvangst. Vanuit de RCE zijn al enkele jaren medewerkers gedetacheerd bij Batavialand, die met de aanwijzing van het Nationaal Scheepsarcheologisch Depot over zullen gaan naar de loonlijst van Batavialand. Vanuit de gedachtengoed van Willem Vos, die met werkloze jongeren de Batavia bouwde, bieden we samen met het Werkbedrijf Lelystad/Concern voor Werk mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een gelegenheid om te werken, te leren en te re-integreren. In het verslagjaar hebben 11 deelnemers van het Werkbedrijf deze mogelijkheid benut. In 2023 nam Batavialand weer deel aan het project Lelytalent, er is een bedrijvencarrousel georganiseerd. Met Europese financiering konden 4 buitenlandse jongeren tussen de 18 en 30 jaar een plek krijgen bij Batavialand. Internationale vrijwilligers kregen taallessen en culturele programma's aangeboden. En 15 stagiaires uit het middelbaar beroeps en hoger onderwijs hebben van een stageplek gebruik gemaakt. Zij worden vanuit Batavialand begeleid door medewerkers en vrijwilligers.

ICT & FACILITAIRE ZAKEN

ICT: Om in te spelen op externe factoren heeft Batavialand de ICT omgeving verder geoptimaliseerd en waar noodzakelijk vernieuwd. Door relatief veel personele wijzigingen en doordat thuiswerken is gestandaardiseerd blijft er meer onderhoud en beheer van het systeem noodzakelijk. Door de grotere complexiteit, maatwerk en transitie van de organisatie moet er in de toekomst en in lijn met de doorontwikkeling stappen worden gezet voor versterking of andere inrichting van de ICT functie.

Facilitaire zaken: De contracten van leveranciers, dienstverleners en verzekeraars worden jaarlijks doorgenomen. Waar nodig zijn contracten opgezegd en voor een aantal contracten zijn andere financiële/inhoudelijke afspraken gemaakt. Eind 2023 is er een nieuw energiecontract afgesloten voor de aankomende 4 jaar. Een belangrijk onderdeel van de werkzaamheden betreft de verduurzaming van het pand, dat in eigendom van de provincie Flevoland is. Dat wordt door de provincie bekostigd, maar wordt met facilitaire zaken begeleid en voorbereid. Daarnaast ondersteunt facilitaire zaken bij de inrichting van tentoonstellingen waarin we veel oude tentoonstellingsmaterialen hebben gebruikt.

Kassasysteem: Sinds jaar en dag maakt Batavialand gebruik van het kassasysteem van leveancier Eijsink. Eind 2022 gaf onze huidige leverancier te kennen te gaan stoppen met het product ticketing waar ons kassasysteem onder valt.

In de zoektocht naar een gedegen nieuwe partner heeft Batavialand haar krachten gebundeld met een aantal andere musea in de zoektocht naar een nieuw

(kassa)systeem. Daarbij is gekozen voor een bredere scope in de hoop een zo optimale systeemoplossing te vinden.

Het bundelen van de krachten is niet alleen ingegeven vanuit de vergelijkbare functionaliteiten. Als elk museum zelf stappen zou zetten voor een nieuw systeem, zou men hoogstwaarschijnlijk duurder uitkomen, en bovendien is het niet de verwachting dat leveranciers voor een enkele of een kleine klant makkelijk toezeggingen zal doen om koppelingen tussen verschillende systeemoplossingen te ontwikkelen of te optimaliseren. Een gezamenlijke aanpak zou moeten resulteren in een sterkere onderhandelingspositie. Dit was voor Batavialand (Lelystad), Drents Museum (Assen), Het Nederlands Vestingmuseum (Naarden), Het Scheepvaartmuseum (Amsterdam), Kasteel de Haar (Haarzuilens), Rijksmuseum van Oudheden (Leiden) en Teylers Museum (Haarlem) aanleiding om gezamenlijk de zoektocht naar een nieuwe systeemoplossing op te starten.

Het doel van de samenwerking was het vinden van een passende oplossing tegen verantwoorde kosten. Maar het doel was ook een systeemoplossing te vinden die niet alleen gebruikt kan worden door de nu samenwerkende musea, maar ook door andere Nederlandse musea. Het betreft daarmee niet alleen een gezamenlijk aanbestedingstraject, maar vooral een zoektocht naar een systeemoplossing die door alle NL musea gebruikt kan worden waarbij ook brede kennisdeling van toegevoegde waarde is en blijft.

De zoektocht is – zoals eerder aangegeven – breder dan alleen een nieuw kassasysteem. De scope van de uitvraag betrof een systeemoplossing die primair ingezet kan worden als:

- Kassasysteem op locatie (voor in ieder geval entree en winkel);
- Online kaartverkoop voor reguliere bezoekers, groepen en scholen;
- Reserveringssysteem voor (zaal)reserveringen & events;
- Toegangscontrole

Na het zien van diverse demo presentatie en uitvoerig overleg is leverancier Ticket Counter gekozen als meest passende partij.

Het Scheepvaart Museum en Batavialand hebben inmiddels het implementatie traject met (online) kassaleverancier Ticketcounter ingezet waarbij de verwachting is dat in de loop van 2024 de implementatie zal worden afgerond en het product zal worden opgeleverd.

9. DE FINANCIËLE ORGANISATIE VAN BATAVIALAND

RISICOBEBEERSING BINNEN BATAVIALAND

Ondanks de grote stappen die de organisatie heeft gezet op onder andere de financiële administratie, rapportages en (stuur)informatievoorziening heeft Batavialand op dit moment nog geen volwaardig risicomanagement; stappen worden gezet in het formaliseren van processen en procedures. Deze worden stap voor stap nader uitgewerkt en ingebed in de organisatie waardoor het systeem van risicomanagement wordt verankerd in het gedrag en de cultuur van de organisatie.

De volgende risico's binnen Stichting Erfgoedpark Batavialand kunnen worden aangegeven:

Strategisch/financieel

- Afhankelijkheid bezoekersstroom: Bij tegenvallende bezoekersaantallen en/of teruglopende (commerciële) omzet kan de financiële positie worden verzwakt. De financiële afhankelijkheid kan echter wel worden beïnvloed door bewust strategische keuzes te maken ten aanzien van het 'verdienmodel' (diversificatie van activiteiten) en het creëren van een financiële buffer. Door het opstellen van rapportages worden de resultaten nauwlettend gevolgd.
- Subsidiegelden: Wanneer prestatieafspraken niet volledig worden nagekomen bestaat het risico op korting en of terugbetaling van een toegezegde subsidie. Door continu monitoren van de realisatie van de prestatieafspraken en periodieke verslaglegging van de voortgang van projecten is dit risico geminimaliseerd/gemitigeerd.
- Kostprijsstijgingen in de maatschappij, denk aan personeelskosten, ingehuurde opdrachten, energielasten en huurlasten, waar geen subsidie indexatie tegenover staat.

Operationeel

- IT-infrastructuur & -organisatie: Het risico bestaat dat de IT-infrastructuur kwetsbaar is door veroudering en onvoldoende aansluit op de verschillende bedrijfsprocessen en bedrijfsdoelstellingen. Door keuzes voor bepaalde systemen zijn onderlinge koppelingen niet in alle gevallen geautomatiseerd. Een aantal interne processen (koppelingen) zijn daardoor minder goed geoptimaliseerd met betrekking tot effectiviteit en efficiency. Om in te spelen op externe factoren heeft Batavialand de afgelopen jaren de ICT omgeving geoptimaliseerd en waar noodzakelijk vernieuwd. Daarnaast zullen er vaker controles op systemen worden uitgevoerd om de toepassing van bevoegdheden te blijven monitoren.
- Collectie: het risico op schade aan de collectie. Het museum beschikt over een Collectie Hulp Verlening plan (CHV). Er zijn voorwaarden opgesteld voor bezoekers met betrekking tot het bekijken en niet aanraken van objecten. De transporten zijn beveiligd op een wijze die rekening houdt met de

kwetsbaarheid van het materiaal en belangrijke en of grote objecten worden uitgevoerd door erkende kunsttransporteurs.

- Bezoeker: het risico op een ongeval van een bezoeker. De organisatie heeft de procedures bij evacuatie en ontruiming vastgelegd in een BHV-plan. De gebouwen zijn eigendom van de provincie en gemeente en voldoen aan eisen en regelgeving. De cateraar dient zich te houden aan de wetgeving op het gebied van hygiëne.

In de afgelopen jaren is een eerste aanzet gedaan om de administratieve organisatie (AO) en interne beheersing (IB) te beschrijven.

De financiële administratie, (management)rapportages en informatievoorziening van projecten zijn de afgelopen jaren sterk verbeterd, waardoor budgethouders meer sturingsmogelijkheden hebben. In de komende jaren wordt de herijking van de Administratieve Organisatie aangepakt. Daarnaast zal verder worden geïnvesteerd in ontwikkeling van de capaciteiten en vaardigheden van het personeel.

Bestuursvergoeding

Stichting Erfgoedpark Batavialand volgt de geldende WNT-normen met betrekking tot bestuursvergoedingen.

Wet- en regelgeving

Er kunnen zich op het gebied van wet- en regelgeving ontwikkelingen voordoen. Stichting Erfgoedpark Batavialand volgt dit om - indien noodzakelijk - tijdig actie te kunnen ondernemen.

FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Valuta- en prijsrisico

Stichting Erfgoedpark Batavialand is primair werkzaam in Nederland en voert haar dienstverlening en inkoopactiviteiten uit in de Eurozone. Van een valutarisico is derhalve geen sprake. Stichting Erfgoedpark Batavialand bezit geen effecten of andere beursgenoteerde financiële instrumenten, heeft relatief weinig voorraden en loopt derhalve geen prijsrisico.

Rente- en kasstroomrisico

Stichting Erfgoedpark Batavialand maakt geen gebruik van een kredietfaciliteit, waardoor hier geen renterisico aanwezig is, voor eventuele veranderingen in de rente en aflossingen.

Ten aanzien van de overvloedige liquide middelen, heeft de onderneming een beperkt risico voor wat betreft de credit rente op de spaar- en betaalrekeningen.

Kredietrisico

Stichting Erfgoedpark Batavialand heeft geen significante concentraties van kredietrisico. Door Stichting Erfgoedpark Batavialand wordt geen

kredietwaardigheidstoets uitgevoerd. Verkopen vindt in het algemeen plaats op basis van krediettermijnen van 14 dagen.

Liquiditeitsrisico

Stichting Erfgoedpark Batavialand maakt geen gebruik van een kredietfaciliteit bij een bank en heeft per balansdatum € 2.602.496,- aan liquide middelen. Een onzekerheid over de mogelijkheden om geld aan te trekken is aanwezig, dit brengt een risico met zich mee.

CONTINUÏTEIT

Het bestuur verwacht het komende jaar dat de bezoekersaantallen weer verder stijgen en dat na de realisatie van de vernieuwingsopgave verder herstel van inkomsten zal plaatsvinden waarbij de exploitatie leidend is voor het nieuwe concept, zodat de continuïteit van de onderneming veiliggesteld kan worden. Op basis van deze verwachting, genomen maatregelen en op grond van de regels in het verslaggevingsstelsel stelt Batavialand de jaarrekening op grond van de continuïteitsveronderstelling op. Dat neemt niet weg dat onzekerheden kunnen blijven bestaan.

TREASURY EN VERMOGENS- EN RESERVEBELEID

TREASURY

Batavialand heeft beleid ten aanzien van treasury, waarbij de belangrijkste punten de navolgende zijn:

- Bij het beheer van gelden wordt de nodige voorzichtigheid in acht genomen. Dit wordt bewerkstelligd door het voeren van een beleid dat:
 - onderliggende waarden op geen enkele wijze in gevaar brengt.
 - te ontvangen rente optimaliseert/te betalen boeterente minimaliseert.
 - grote valutarisico's afdekt.
 - geen speculatieve posities inneemt.
 - flexibiliteit ter zake van de beschikbaarheid van liquide middelen waarborgt.
- Gelden worden in eerste instantie aangehouden op een rekening-courant, spaarrekening of een depositorekening bij in Nederland gevestigde banken, die zijn erkend door De Nederlandsche Bank.
- Het gebruik van onroerend goed en aandelen als financiële instrumenten is niet toegestaan.
- Voor zover de financiële positie dit toelaat, worden bedrijfsmiddelen intern gefinancierd met het eigen vermogen.
- Indien het eigen vermogen niet toereikend is, kan onder voorwaarden gezocht worden naar externe financiering.

VERMOGENS- EN RESERVEBELEID

Voor het versterken en professionaliseren van het financiële beleid, en het toezicht hierop, is meer nodig, dan een meerjarenbegroting,

Het is lastig om een eenduidige norm (in termen van solvabiliteits-, liquiditeits- en rentabiliteitsratio's) te geven voor de minimaal en maximaal vereiste vermogenspositie van individuele musea. Dit is namelijk afhankelijk van o.a. de mate van zelfstandigheid van een instelling, de omvang van de eigen inkomsten, lokale omstandigheden, de huisvestingssituatie en de financiële geschiedenis. Daarom wordt door de museumvereniging een aanbeveling gedaan om een eigen set van financiële kengetallen te definiëren die recht doet aan de verschillen tussen musea. De ontwikkeling van de financiële kengetallen zal dan beoordeeld moeten worden in het kader van de meerjarenbegroting, de nog in de toekomst te ontwikkelen meerjaren liquiditeitsplanning, (eventuele) investeringsbegroting en risicoanalyse. Voor de bepaling van de benodigde omvang van de (eigen) vermogenspositie wordt uitgegaan van de functies van het weerstandsvermogen. Deze functies zijn:

- Bufferfunctie voor toekomstige exploitatierisico's aan de uitgaven- en/of inkomstenkant.
- Financieringsfunctie voor vaste activa

Batavialand is voor de financiering van vaste activa, die zogenaamde gebruikerszaken betreffen, aangewezen op het eigen vermogen, omdat door het ontbreken van langjarige subsidietoezeggingen geen beroep gedaan kan worden op de kapitaalmarkt.

Voor toekomstige risico's in de exploitatie hanteert Batavialand een horizon van een jaar; het vermogen dient maximaal een jaar discontinuïteit in de exploitatie op te kunnen vangen. De praktische vertaling van dit uitgangspunt is de omvang van het een jaar lang derven van netto-inkomsten uit entree-, winkel- en horeca inkomsten. Het vereiste vermogen uit hoofde van deze functie wordt geraamd op circa € 880.000,-. De algemene reserve voorziet zo goed als in deze functie van het vermogen.

Reserves

Batavialand kent een algemene reserve en verschillende bestemmingsreserves. De algemene reserve is ontstaan als gevolg van de fusie van de Bataviawerf met Stichting Erfgoedpark Batavialand per 1 juli 2017 en de integratie van de museale en onderzoeksactiviteiten van het voormalig Nieuw Land Erfgoedcentrum in Batavialand per diezelfde datum. De aard van de algemene reserve is het dekken van de fluctuaties in het resultaat van Stichting Erfgoedpark Batavialand. De toevoeging/onttrekking aan de reserves wordt door het bestuur vastgesteld.

De bestemmingsreserves binnen Batavialand zijn ter dekking van de toekomstige kosten welke gemaakt zullen worden voor diverse specifieke doeleinden.

Batavialand kent de volgende bestemmingsreserves:

- Bestemmingsreserve aan Land

- Bestemmingsreserve beheer collecties

RESULTATEN

In verslagjaar heeft Stichting Erfgoedpark Batavialand door diverse ondersteunende maatregelen haar resultaatverwachting kunnen realiseren. In het verslagjaar is een positief resultaat behaald van € 124.030,-. Dit komt met name door een incidentele subsidiebate voor het bestemmen van gelden t.b.v. de toekomstige aanschaf van een depotinrichting ad € 292.703. De laatste NOW afrekening (ontvangen coronasteun) heeft een positief effect gehad ad € 37.618 op de personeelslasten. De totale publieksinkomsten zijn circa € 203.000 achtergebleven doordat er o.a. lagere bezoekersaantallen zijn gerealiseerd. Verder is het resultaat positief beïnvloed door zorgvuldig en creatief werken van de organisatie en daarnaast door scherp te letten op de overige bedrijfslasten. Zonder genoemde incidentele subsidiebate voor het bestemmen van gelden had Batavialand een negatief resultaat over het boekjaar 2023 gerealiseerd.

In 2019 is de actie *Batavia aan Land* gestart waar € 89.272,- reeds voor is ontvangen van particulieren/bedrijven. In verslagjaar zijn € 354,- aan baten ontvangen welke vanuit het resultaat zijn toegevoegd aan de bestemmingsreserve Batavia aan Land. In 2022 is een bestemmingsreserve beheer collecties gevormd. Voor de realisatie van het Nationaal Scheepsarcheologisch depot is voor de inrichting van de depots in 2027 in verslagjaar € 292.703,- toegevoegd vanuit het resultaat. Het resterende saldo ad € 169.027,- negatief zal worden onttrokken aan de algemene reserve.

RESULTATEN IN RELATIE TOT VOORGAAND JAAR

Dit verkort financieel overzicht is ontleend aan jaarrekening van Stichting Erfgoedpark Batavialand zoals opgenomen in dit bestuursverslag.

	Realisatie	Vorig jaar	Vershil	Vershil %
Bezoekers	61.976	55.664	6.312	11,3%
Eigen- en publieksinkomsten	€ 882.184	€ 1.085.480	€ -203.296	-18,7%
Subsidie inkomsten	€ 3.753.754	€ 3.454.651	€ 299.103	8,7%
Totale baten	€ 4.635.938	€ 4.540.131	€ 95.807	2,1%
Totale lasten	€ 4.511.908	€ 4.226.621	€ 285.287	6,7%
Exploitatieresultaat	€ 124.030	€ 313.510	€ -189.479	

Het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening bedraagt € 124.030,- positief versus € 315.510,- positief vorig jaar.

De totale opbrengsten zijn ten opzichte van voorgaand jaar gestegen tot € 4,6 miljoen (€ 4,5 miljoen in 2022):

- De eigen inkomsten zijn met € 257k gedaald ten opzichte van 2022 terwijl er wel meer bezoekomvang is ontvangen dit komt doordat binnen de eigen inkomsten van 2022 een incidentele bate ad € 267k inzake de museumkaart 2018-2021 heeft plaatsgevonden. De bezoektovangst ligt wel hoger dan het niveau van voorgaand boekjaar.
- De omvang van de subsidiebaten is gestegen tot € 3,7 miljoen (€ 3,4 miljoen in 2022) door reguliere subsidie indexaties alsmede door eenmalig ontvangen compensatie voor culturele erfgoedinstellingen (corona steun) ad € 90.726 vanuit de provincie Flevoland.

De lasten zijn ten opzicht van 2022 gestegen tot € 4,5 miljoen (€ 4,2 miljoen in 2022). De volgende zaken hebben een positief/negatief effect gehad op de lasten:

- De lonen en salarissen zijn gestegen door indexaties van lonen en door versterking van het functiehuis;
- De overige lasten zijn gestegen door met name indexaties van kosten alsmede hogere lasten publieksinkomsten (winkel en entree) door een hogere bezoekomvang maar ook door hogere lasten van subsidieprojecten;
- Afrekening ontvangen steunmaatregel Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid (NOW) heeft een positief effect;
- De overdracht van de Flevo Aak naar Scheepswerf van Klink heeft een boekverlies gerealiseerd ad € 76.439;

Voor uitgebreidere financiële informatie verwijzen wij u naar de jaarrekening van Stichting Erfgoedpark Batavialand zoals opgenomen in dit bestuursverslag.

RESULTATEN IN RELATIE TOT DE BEGROTING

	Realisatie	begroting	Vershil	Vershil %
Bezoekers	61.976	82.500	-20.524	-24,9%
Eigen- en publieksinkomsten	€ 882.184	€ 1.139.223	€ -257.039	-22,6%
Subsidie inkomsten	€ 3.753.754	€ 3.553.748	€ 200.006	5,6%
Totale baten	€ 4.635.938	€ 4.692.971	€ -57.033	-1,2%
Totale lasten	€ 4.511.908	€ 4.690.091	€ -178.183	-3,8%
Exploitatieresultaat	€ 124.030	€ 2.880	€ 121.150	

De belangrijkste conclusies zijn:

- De subsidiebaten lopen voor op de begroting door doorgevoerde prijscorrecties en meerwerk op subsidies alsook door de eenmalig ontvangen compensatie voor culturele instellingen ad € 90.726 welke ten tijde van het opstellen van de begroting nog niet bekend waren.
- Investeringssubsidies worden onder de langlopende schulden verantwoord. De investeringssubsidie valt vrij via de exploitatierekening, gelijklopend met de afschrijvingstermijn van de investering, echter werd dat in de begrote cijfers niet als zodanig gepresenteerd;
- Door het trager dan verwacht herstel van bezoekersaantallen zijn geraamde entreebaten en andere commerciële baten niet gerealiseerd;
- Niet alle lasten konden gedekt worden door subsidiegelden door onvoorziene prijsstijgingen;
- Onder de salarissen is de ontvangen steunmaatregel Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid (NOW) ad € 37.618 gerubriceerd waardoor in verslagjaar een negatief saldo zichtbaar is welke in de begrote cijfers niet was voorzien.

De afwijkingen ten opzichte van de begroting 2023 ad € 121k zijn als volgt:

BATEN

De *baten* lopen ad € 57k achter op de begroting door:

- Bepaalde subsidiegelden ten tijde van het begroten niet bekend waren wat een afwijking geeft t.o.v. de begroting ad € 200k;
- Investeringssubsidies ad € 188k worden onder de langlopende schulden verantwoord. De investeringssubsidie valt vrij via de exploitatierekening, gelijklopend met de afschrijvingstermijn van de investering, echter werd dat in de begrote cijfers niet als zodanig gepresenteerd;
- In navolging van vorig jaar is er in 2023 met niet betalende donateurs contact gezocht. Dit heeft enerzijds geleid tot het alsnog ontvangen van gelden, anderzijds heeft dit geleid tot opzeggingen. Daarnaast hebben er opzeggingen plaatsgevonden door de verslechterde financiële situatie van donateurs

waaronder hogere marktprijzen. Derhalve geeft dit een afwijking van € 33k t.o.v. de begroting;

- Geraamde sponsoring / fondsenwerving niet gehaald ad € 50k;
- Het herstel van de publieksinkomsten waaronder bezoekersaantallen en groepsreserveringen verloopt trager dan verwacht en blijft achter t.o.v. de begroting.

Voor uitgebreidere financiële informatie verwijzen wij u naar de jaarrekening van Stichting Erfgoedpark Batavialand zoals opgenomen in dit bestuursverslag.

LASTEN

De lasten lopen ad € 178k achter op de begroting doordat:

- In de begrote lasten gelden zijn voorzien ten behoeve de realisatie van het Nationaal Scheepsarcheologisch Depot. Door tragere besluitvorming zijn deze gelden en daarmee samenhangende lasten niet volledig tot uitkering gekomen wat een verschil geeft t.o.v. de begrote cijfers.
- Nog niet alle lasten met betrekking tot subsidiegelden en financiering van activiteiten uit projectgelden zijn gerealiseerd. Waarbij lasten die betrekking hebben op subsidiegelden doorlopen naar het volgend boekjaar;
- De personele lasten zijn lager dan begroot door het anders invullen van opengevallen functies en afrekening ontvangen Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid (NOW);
- De huisvestingslasten zijn hoger dan begroot door hoger geïndexeerde huursom en schoonmaaklasten;
- De verkooplasten, autolasten en kantoorlasten liggen in lijn met de begroting en t.o.v. voorgaand jaar.
- De algemene kosten zijn hoger dan begroot door niet begrote advieslasten o.a. m.b.t. de doorontwikkeling (NSD). De verzekeringslasten zijn hoger dan begroot en dan voorgaand jaar, dit betreft herrubricering van verzekeringslasten. De accountantskosten wijken af door extra gemaakte kosten voor niet begrote subsidiecontroles (o.a. NOW).

10. JAARREKENING 2023

10.1. BALANS PER 31 DECEMBER 2023

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
ACTIVA		
Vaste activa		
<i>Materiële vaste activa</i>	1	
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	9.554	9.919
Vervoermiddelen	1.372	2.982
Inventaris	<u>825.418</u>	<u>755.643</u>
	<u>836.344</u>	<u>768.544</u>
Vlottende activa		
<i>Voorraden</i>	2	
	<u>34.276</u>	<u>20.498</u>
<i>Vorderingen</i>		
Vorderingen op handelsdebiteuren	3	114.844
Belastingen en premies sociale verzekeringen	4	126.902
Overige vorderingen en overlopende activa	5	<u>325.260</u>
	<u>567.006</u>	<u>767.345</u>
<i>Liquide middelen</i>	6	
	<u>2.602.496</u>	<u>2.808.719</u>
Totaal activazijde	<u><u>4.040.122</u></u>	<u><u>4.365.106</u></u>

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
PASSIVA		
Stichtingsvermogen		
7		
Algemene reserve	8 873.125	1.042.152
Bestemmingsreserves	9 <u>468.234</u>	<u>175.177</u>
	<u>1.341.359</u>	<u>1.217.329</u>
Vorzieningen		
10	<u>975.813</u>	<u>840.226</u>
Langlopende schulden		
11	<u>291.426</u>	<u>128.932</u>
Kortlopende schulden		
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	12 437.758	255.472
Schulden ter zake van belastingen en premies sociale verzekeringen	13 135.190	71.179
Overige schulden en overlopende passiva	14 <u>858.576</u>	<u>1.851.968</u>
	<u>1.431.524</u>	<u>2.178.619</u>
Totaal passivazijde	<u><u>4.025.511</u></u>	<u><u>4.365.106</u></u>

10.2. CATEGORIALE EXPLOITATIEREKENING 2023

	<u>Realisatie</u> <u>2023</u> €	<u>Begroting</u> <u>2023</u> €	<u>Realisatie</u> <u>2022</u> €
BATEN			
Eigen inkomsten			
1 Publieksinkomsten binnenland	747.236	927.723	922.971
2 Kaartverkoop	508.359	649.935	734.906
3 Overige publieksinkomsten	238.877	277.788	188.065
4 Publieksinkomsten buitenland	-	-	-
10 Totaal directe inkomsten	<u>747.236</u>	<u>927.723</u>	<u>922.971</u>
11 Indirecte inkomsten (giften)	1.104	-	10.500
12 Private middelen - particulieren incl. vriendenverenigingen	128.100	161.500	145.583
13 Private middelen - bedrijven	2.769	-	3.134
14 Private middelen - private fondsen	-	50.000	-
15 Private middelen - goede doelenloterijen	2.975	-	3.292
16 Totaal bijdragen uit private middelen	<u>133.844</u>	<u>211.500</u>	<u>152.009</u>
17 Totaal eigen inkomsten	<u>882.184</u>	<u>1.139.223</u>	<u>1.085.480</u>
Subsidies			
19 Totaal structureel OCW	1.117.780	1.044.239	645.904
21 OCW: huisvesting	-	-	147.311
22 OCW: collectiebeheer	1.117.780	1.044.239	498.593
25 Totaal structureel Provincie	2.202.509	2.239.968	1.854.654
28 Totaal structurele subsidies	<u>3.320.289</u>	<u>3.284.207</u>	<u>2.500.558</u>
29 Incidentele publieke subsidies	433.465	269.541	954.092
30 Totaal subsidies	<u>3.753.754</u>	<u>3.553.748</u>	<u>3.454.651</u>
TOTALE BATEN	<u>4.635.938</u>	<u>4.692.971</u>	<u>4.540.131</u>
LASTEN			
1 Personeelslasten	1.807.667	2.119.754	1.665.660
2 Huisvestingslasten	900.228	878.277	819.855
3 Afschrijvingen	101.655	25.000	26.704
5 Overige lasten	1.708.535	1.657.360	1.701.018
TOTALE LASTEN	<u>4.518.085</u>	<u>4.680.391</u>	<u>4.213.237</u>
6 Saldo uit gewone bedrijfsvoering	117.853	12.580	326.894
7 Saldo rentebaten/ - rentelasten	6.177	-9.700	-13.384
EXPLOITATIERESULTAAT	<u>124.030</u>	<u>2.880</u>	<u>313.510</u>
Bestemming exploitatieresultaat			
Algemene reserve provincie Flevoland	-89.840	-	-24.731
Algemene reserve derden	-79.187	-	245.988
Bestemmingsreserve Batavia aan Land	354	-	6.348
Bestemmingsreserve beheer collecties	292.703	-	85.905
	<u>124.030</u>	<u>-</u>	<u>313.510</u>

Functionele exploitatierekening

	<u>Realisatie</u>	<u>Publieks-</u> <u>activiteiten</u>	<u>Collectie-</u> <u>beheer</u>	<u>Algemeen</u> <u>Beheer</u>
	<u>2023</u>	<u>2023</u>	<u>2023</u>	<u>2023</u>
	€	€	€	€
BATEN				
Eigen inkomsten				
1 Publieksinkomsten binnenland	747.236	747.236	-	-
2 Kaartverkoop	508.359	508.359	-	-
3 Overige publieksinkomsten	238.877	238.877	-	-
4 Publieksinkomsten buitenland	-	-	-	-
10 Totaal directe inkomsten	<u>747.236</u>	<u>747.236</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
11 Indirecte inkomsten (giften)	1.104	1.104	-	-
12 Private middelen - particulieren incl. vriendenverenigingen	128.100	128.100	-	-
13 Private middelen - bedrijven	2.769	2.769	-	-
14 Private middelen - private fondsen	-	-	-	-
15 Private middelen - goede doelenloterijen	2.975	2.975	-	-
16 Totaal bijdragen uit private middelen	<u>133.844</u>	<u>133.844</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
17 Totaal eigen inkomsten	<u>882.184</u>	<u>882.184</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Subsidies				
19 Totaal structureel OCW	1.117.780	-	1.117.780	-
21 OCW: huisvesting	-	-	-	-
22 OCW: collectiebeheer	1.117.780	-	1.117.780	-
25 Totaal structureel Provincie	2.202.509	664.262	1.076.369	461.877
28 Totaal structurele subsidies	<u>3.320.289</u>	<u>664.262</u>	<u>2.194.149</u>	<u>461.877</u>
29 Incidentele publieke subsidies	433.465	50.636	347.643	35.186
30 Totaal subsidies	<u>3.753.754</u>	<u>714.898</u>	<u>2.541.792</u>	<u>497.064</u>
TOTALE BATEN	<u>4.635.938</u>	<u>1.597.082</u>	<u>2.541.792</u>	<u>497.064</u>
LASTEN				
1 Personeelslasten	1.807.667	610.724	772.292	424.651
2 Huisvestingslasten	900.228	346.991	462.824	90.413
3 Afschrijvingen	101.655	35.255	41.887	24.513
4 Aankopen	-	-	-	-
5 Overige lasten	1.708.535	473.294	906.148	329.093
TOTALE LASTEN	<u>4.518.085</u>	<u>1.466.263</u>	<u>2.183.151</u>	<u>868.670</u>
6 Saldo uit gewone bedrijfsvoering	117.853	130.818	358.641	-371.607
7 Saldo rentebaten/ - rentelasten	6.177	2.142	2.545	1.490
EXPLOITATIERESULTAAT	<u>124.030</u>	<u>132.961</u>	<u>361.187</u>	<u>-370.117</u>

10.3. MEERJARENOVERZICHT

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
	€	€	€	€	€
<i>Activa</i>					
Vaste activa					
Materiële vaste activa	836.344	768.544	654.769	659.846	673.387
Vlottende activa					
Vorraden	34.276	20.498	26.171	30.826	56.109
Vorderingen	567.006	767.345	459.635	321.925	610.715
Liquide middelen	<u>2.602.496</u>	<u>2.808.719</u>	<u>2.204.324</u>	<u>2.030.254</u>	<u>1.064.121</u>
Totaal activa	<u>4.040.122</u>	<u>4.365.106</u>	<u>3.344.899</u>	<u>3.042.851</u>	<u>2.404.332</u>
<i>Passiva</i>					
Stichtingsvermogen	1.341.359	1.217.329	1.117.819	857.213	745.660
Voorzieningen	975.813	840.226	732.971	465.000	70.000
Langlopende schulden	291.426	128.932	-	17.127	17.127
Kortlopende schulden	<u>1.431.524</u>	<u>2.178.619</u>	<u>1.494.109</u>	<u>1.703.511</u>	<u>1.571.545</u>
Totaal passiva	<u>4.040.122</u>	<u>4.365.106</u>	<u>3.344.899</u>	<u>3.042.851</u>	<u>2.404.332</u>
	<u>2023</u>	<u>2022</u>	<u>2021</u>	<u>2020</u>	<u>2019</u>
	€	€	€	€	€
Baten	4.635.938	4.540.130	3.881.528	3.626.339	4.958.650
Totaal van netto resultaat	124.030	313.510	260.606	111.553	237.786
Stichtingsvermogen	1.341.359	1.217.329	1.117.819	857.213	745.660

10.4. GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

INFORMATIE OVER DE RECHTSPERSOON

Vestigingsadres en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Erfgoedpark Batavialand is feitelijk en statutair gevestigd op Oostvaardersdijk 01 13, 8242PA te Lelystad en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 60581212.

ALGEMENE TOELICHTING

Aard der stichtingsactiviteiten

De activiteiten van Stichting Erfgoedpark Batavialand bestaan voornamelijk uit: de oprichting, de instandhouding en de exploitatie van een erfgoedpark, waarin de historie en de karakteristieken van Nederland, levend op de grens van land en water, op allerlei wijzen worden verbeeld, beschreven en tentoongesteld.

De locatie van de feitelijke activiteiten

Stichting Erfgoedpark Batavialand is feitelijk gevestigd op Oostvaardersdijk 01 13, 8242PA te Lelystad.

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR VERSLAGGEVING

De standaarden op basis waarvan de jaarrekening is opgesteld

De jaarrekening is opgesteld overeenkomstig het Handboek verantwoording cultuursubsidies musea 2021-2024 van het Ministerie van OCW. Bij de totstandkoming is aansluiting gezocht met Titel 9 BW 2 en RJ 640 (Organisaties zonder winstoogmerk).

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd, voor zover niet anders is vermeld, tegen nominale waarde. Winsten worden toegerekend aan de periode waarin ze zijn gerealiseerd. Verliezen worden verantwoord in het jaar waarin ze voorzienbaar zijn.

Continuïteit

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de continuïteitsveronderstelling van de stichting.

Collectie

De stichting waardeert haar collectie in principe op nihil, echter inventaris van de Batavia en het Waterschip worden als aparte onderdelen op kostprijs gewaardeerd. Hierbij geldt dat men niet afschrijft.

De waarderingsgrondslag per collectie item is als volgt:

- Inventaris in het VOC schip Batavia - kostprijs;
- Het Waterschip – kostprijs;
- Admiraliteitsschip De Zeven Provinciën - nihil.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het bestuur van Stichting Erfgoedpark Batavialand zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat het bestuur schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als financiële derivaten verstaan. Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost. De stichting maakt geen gebruik van derivaten.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en -terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

Overige materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

Investeringsubsidies worden onder de langlopende schulden verantwoord. De investeringssubsidie valt vrij via de exploitatierekening, gelijklopend met de afschrijvingstermijn van de investering.

Bijzondere waardevermindering van vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te

bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzondere-waardeverminderingverlies wordt direct als een last verwerkt in de staat van baten en lasten onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

Vorraden

Vorraden grond- en hulpstoffen en handelsgoederen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. Deze lagere netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden. De waardering van de voorraden grond- en hulpstoffen komt tot stand op basis van de FIFO-methode (first in, first out).

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien geen sprake is van (dis)agio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen. Noodzakelijk geachte voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Bestemmingsreserves

Deze reserves worden gevormd door (een deel van) het voordelig resultaat van enig jaar te bestemmen voor een toekomstige investering en/of activiteit. Per categorie wordt haar aandeel in deze reserves toegelicht. De bestemmingsreserves staan vrij ter beschikking van de stichting. Eventuele aanvullende beperkingen zijn opgenomen bij de bestemmingsreserve in de toelichting op de balans.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde van de voor de afwikkeling van de voorziening naar verwachting noodzakelijke uitgaven.

GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderinggrondslagen.

Winsten zijn verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd c.q. de diensten zijn verricht. Verliezen welke hun oorsprong vinden in het boekjaar zijn in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

Subsidiebaten

Exploitatiesubsidies worden ten gunste van exploitatierekening gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde uitgaven komen/waarvan de opbrengsten zijn gederfd/waarvan het exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

Lasten

De personeelskosten en andere kosten worden toegerekend aan de bestedingen in het kader van de verstrekte subsidie (projecten), de overige lasten worden toegerekend aan de inkoopwaarde overige baten en overige lasten.

Lonen en salarissen

De aan het personeel verschuldigde beloningen worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten.

Pensioenlasten

Stichting Erfgoedpark Batavialand heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. Mutaties in de pensioenvoorziening worden ook in de staat van baten en lasten verwerkt. Als de reeds betaalde premiebedragen de verschuldigde premie overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als overlopend actief voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies. Indien er, naast de verplichting voor periodieke pensioenpremies, een verplichting bestaat voor per balansdatum opgebouwde pensioenrechten (backserviceverplichtingen), wordt de verplichting in de balans opgenomen tegen de contante waarde.

Ultimo 2023 (en 2022) waren er voor de vennootschap geen pensioenvorderingen en geen verplichtingen naast de betaling van de jaarlijks aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende renteopbrengsten en -kosten.

Verdeelsleutel voor toerekening financiële baten en lasten

Verdeelsleutel voor toerekening van baten en lasten aan museale functies. Bij de functionele exploitatierekening worden de onderstaande verdeelsleutels toegepast.

Directe opbrengsten: deze omvatten de entreeopbrengsten, de opbrengsten uit de winkel, horeca, zaalhuur en overige baten.

Indirecte opbrengsten: deze bestaan voornamelijk uit giften. Deze opbrengst wordt volledig aan publieksactiviteiten toegerekend.

Private middelen: deze bestaan voornamelijk uit donaties van particulieren en bedrijven alsmede van loterijen. Deze opbrengst wordt volledig aan publieksactiviteiten toegerekend.

Subsidie OCW: de huurbijdrage wordt toegerekend op basis van uitgaven welke direct gerelateerd zijn aan huisvesting van OCW collectiebeheer. De subsidie collectiebeheer wordt toegerekend op basis van de uitgaven van OCW collectiebeheer.

Overige subsidies en bijdragen: deze worden aan de functie toegerekend die voor de uitvoering van de gesubsidieerde activiteit verantwoordelijk is en daardoor de tegenprestatie levert.

Personeelslasten: de personeelslasten worden toegerekend op basis van het formatieoverzicht waarbij in beginsel een directe toedeling plaatsvindt aan functies welke gebonden zijn aan subsidiestromen.

Afschrijvingen: de afschrijvingskosten worden aan de betreffende functie toegerekend middels een procentuele verdeling.

Huisvestingslasten: deze wordt toegerekend op basis van een procentuele verdeling en op basis van een inschatting van het gebruik over de verschillende functies.

Overige lasten: de overige lasten worden in beginsel door middel van directe kostentoedeling aan collectiebeheer toegerekend, vervolgens worden de resterende kosten toegerekend op basis van een procentuele verdeling.

Rentebaten en rentelasten: deze worden aan de betreffende functie toegerekend middels een procentuele verdeling.

10.5. TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2023

ACTIVA

Vaste activa

1 Materiële vaste activa

	Bedrijfsge- bouwen en -terreinen	Vervoermid- delen	Inventaris	Totaal
	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2023				
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	10.960	31.775	1.160.407	1.203.142
Cumulatieve afschrijvingen	<u>-1.041</u>	<u>-28.793</u>	<u>-404.764</u>	<u>-434.598</u>
Boekwaarde per 1 januari 2023	<u>9.919</u>	<u>2.982</u>	<u>755.643</u>	<u>768.544</u>
Mutaties				
Investerings	-	-	195.242	195.242
Afschrijvingen	-365	-1.610	-49.027	-51.002
Desinvesteringen	-	-	-323.285	-323.285
Afschrijvingen op desinvesteringen	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>246.845</u>	<u>246.845</u>
Saldo mutaties	<u>-365</u>	<u>-1.610</u>	<u>69.775</u>	<u>67.800</u>
Stand per 31 december 2023				
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	10.961	31.775	1.032.365	1.075.101
Cumulatieve afschrijvingen	<u>-1.407</u>	<u>-30.403</u>	<u>-206.947</u>	<u>-238.757</u>
Boekwaarde per 31 december 2023	<u>9.554</u>	<u>1.372</u>	<u>825.418</u>	<u>836.344</u>
Afschrijvingspercentages	<u>0% - 10%</u>	<u>20%</u>	<u>10% - 20%</u>	

De investeringen in machines en installaties en inventaris welke volledig gedekt zijn vanuit de subsidiebaton worden onder de langlopende schulden verantwoord. In 2023 bedraagt deze investering € 188.280. De investeringssubsidie valt vrij via de exploitatierekening, gelijklopend met de afschrijvingstermijn van de investering. De grootste aanschaffingen betroffen de aanschaf van een microscoop ad € 112.569 ten behoeve van het beheren van collectie en een klimaatkamer ad € 19.500 voor het provinciaal archeologisch depot. Bekostiging vindt plaats vanuit de subsidie van alsook van de dienstverleningsovereenkomst Provinciaal depot Flevoland. Begin 2017 zijn de schepen van Stichting Bataviawerf overgedragen aan de Stichting Erfgoedpark Batavialand. Het juridisch eigendom van de schepen ligt bij de Stichting Historische Schepen Batavialand (met uitzondering van het Waterschip). Om de

Flevo Aak een toekomst op het water te bieden en te restaureren is de Flevo Aak eind 2023 overgedragen aan Scheepswerf van Klink, het boekverlies hierop bedraagt € 76.439.

Vlottende activa

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
2 Voorraden		
Winkelvoorraad	<u>34.276</u>	<u>20.498</u>
3 Vorderingen op handelsdebiteuren		
Debiteuren	<u>114.844</u>	<u>89.394</u>
4 Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	<u>126.902</u>	<u>98.789</u>
5 Overige vorderingen en overlopende activa		
Waarborgsom	2.000	2.000
Overige vorderingen en overlopende activa	30.000	37.771
Rekening-courant Batavia Ontwikkel Stichting	2.500	2.500
Nog te ontvangen subsidie Provincie Flevoland	130.000	-
Nog te ontvangen Museumkaart	8.194	259.947
Nog te ontvangen Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid	-	121.099
Nog te factureren omzet	55.768	14.388
Vooruitbetaalde kosten	68.487	96.108
Nog te factureren projecten RWS	<u>28.311</u>	<u>45.349</u>
	<u>325.260</u>	<u>579.162</u>
6 Liquide middelen		
Kas	3.676	3.735
Gelden onderweg	315	91
ING Bank N.V.	10.432	1.481
Rabobank	<u>2.588.073</u>	<u>2.803.412</u>
	<u>2.602.496</u>	<u>2.808.719</u>

Voorraden

Net als in voorgaande jaren zijn verouderde en slecht verkopende artikelen uit de winkel gehaald (door afschrijven of afprijzen). Door hogere inkooprijzen van producten is de voorraadwaarde gestegen. De voorraadwaarde is gebaseerd op een

voorraadtelling en de kostprijs per product.

Indien noodzakelijk wordt een voorziening incurante voorraad opgenomen.

Afwaardering van de voorraad gebeurt na de jaarlijkse winkeltelling. De totale voorraadwaarde wordt berekend door ieder voorradig artikel met aantal en kostprijs te vermenigvuldigen.

Vorderingen

Onder de overige vorderingen vallen een vordering op de Museumkaart welke de vergoeding over 2023 betreft. Het verschil betreft een nabetaling in 2022 over de boekjaren 2018-2020 van de Museumkaart. De vordering Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid welke in 2022 is opgenomen is na definitieve verantwoordingen ontvangen in 2023. De nog te ontvangen bedragen betreft de doorbelasting van kosten inzake 2023 welke na afloop van het boekjaar gefactureerd worden. De vooruitbetaalde kosten betreffen kosten inzake 2024 welke zijn gefactureerd in 2023.

De afname in de liquide middelen betreft voor een groot gedeelte het later betalen van de huursom over 2021 en 2022 ad € 962.332 in januari 2023.

Ook het niet realiseren van begrote bezoekomvang in 2023 speelt een grote rol. Het saldo staat ter vrije beschikking van de stichting.

PASSIVA
7 Stichtingsvermogen

	Algemene reserve	Bestemmings-reserves	Totaal
	€	€	€
Stand per 1 januari 2023	1.042.152	175.177	1.217.329
Mutatie uit resultaatverdeling	<u>-169.027</u>	<u>293.057</u>	<u>124.030</u>
Stand per 31 december 2023	<u>873.125</u>	<u>468.234</u>	<u>1.341.359</u>

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
Algemene reserve	<u>873.125</u>	<u>1.042.152</u>

8 Algemene reserve

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Stand per 1 januari	1.042.152	820.895
Resultaatverdeling	<u>-169.027</u>	<u>221.257</u>
Stand per 31 december	<u>873.125</u>	<u>1.042.152</u>

De aard van de reserve is het dekken van de fluctuaties in het resultaat van Stichting Erfgoedpark Batavialand.

De toevoeging/onttrekking aan de algemene reserve is door het bestuur vastgesteld.

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
9 Bestemmingsreserves		
Bestemmingsreserve Batavia aan Land	89.626	89.272
Bestemmingsreserve beheer collecties	<u>47.338</u>	<u>85.905</u>
	<u>136.964</u>	<u>175.177</u>
	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Bestemmingsreserve Batavia aan Land		
Stand per 1 januari	89.272	296.924
Resultaatverdeling	354	6.348
Onttrekking	<u>-</u>	<u>-214.000</u>
Stand per 31 december	<u>89.626</u>	<u>89.272</u>

De bestemmingsreserve Batavia aan Land is ontstaan als gevolg van het inzamelen van gelden om de Batavia aan Land te brengen.

De bestemmingsreserve Batavia aan Land is ter dekking van de toekomstige kosten welke gemaakt zullen worden als gevolg van het aan land brengen van het schip de Batavia.

Na ambtelijk overleg met de Provincie Flevoland en dientengevolge op basis van nieuwe inzichten waarna beschikking heeft plaatsgevonden is de mutatie ad € 214.000 in 2022 hersteld (onttrekking) en geplaatst onder het vreemd vermogen.

De toevoeging/onttrekking aan de reserve is door het bestuur vastgesteld.

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Bestemmingsreserve beheer collecties		
Stand per 1 januari	85.905	-
Resultaatverdeling	<u>292.703</u>	<u>85.905</u>
Stand per 31 december	<u>378.608</u>	<u>85.905</u>

De bestemmingsreserve beheer collecties is ontstaan als gevolg van een verstrekte opdracht medio 2022 t.b.v. de realisatie van een klimaatunit. In 2023 is als gevolg van de ontwikkeling van een Nationaal Scheepsarcheologisch depot in de komende jaren de bestemmingsreserve versterkt om uitgaven voor o.a. de inrichting van het nieuw te ontwikkelen depot te kunnen realiseren.

Voorzieningen

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
10 Overige voorzieningen		
Voorziening groot onderhoud schepen	973.428	832.708
Voorziening transitievergoedingen	<u>2.385</u>	<u>7.518</u>
	<u>975.813</u>	<u>840.226</u>

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Voorziening groot onderhoud schepen		
Stand per 1 januari	832.708	666.438
Onderhoudskosten ten laste van voorziening	-254.280	-228.730
Dotatie ten laste van de exploitatie	<u>395.000</u>	<u>395.000</u>
Stand per 31 december	<u>973.428</u>	<u>832.708</u>

De voorziening is gevormd voor verwachte kosten inzake het noodzakelijke onderhoud voor de Batavia. De voorziening is gebaseerd op het in 2018 opgestelde meerjaren-onderhoudsplan door Kuperus en Gardenier.

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Voorziening transitievergoedingen		
Stand per 1 januari	7.518	66.533
Afname ten gunste van resultaat	<u>-5.133</u>	<u>-59.015</u>
Stand per 31 december	<u>2.385</u>	<u>7.518</u>

De voorziening heeft betrekking op de personele consequenties in verband met wijzigingen binnen gesubsidieerde activiteiten.

Langlopende schulden

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
11 Langlopende schulden		
Investeringssubsidie	<u>291.426</u>	<u>128.932</u>
	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Investeringssubsidie		
Stand per 1 januari		
Investeringssubsidie	<u>128.932</u>	-
Saldo per 1 januari	<u>128.932</u>	-
Mutaties		
Toevoeging	188.280	128.932
Afschrijving	<u>-25.786</u>	-
Saldo mutaties	<u>162.494</u>	<u>128.932</u>
Stand per 31 december		
Investeringssubsidie	317.212	128.932
Cumulatieve afschrijving	<u>-25.786</u>	-
Saldo per 31 december	<u>291.426</u>	<u>128.932</u>

Kortlopende schulden

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
12 Schulden aan leveranciers en handelskredieten		
Crediteuren	429.802	255.472
Crediteuren verbonden partijen	<u>7.956</u>	-
	<u>437.758</u>	<u>255.472</u>

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
13 Schulden ter zake van belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing	94.475	52.858
Pensioenen	<u>40.715</u>	<u>18.321</u>
	<u>135.190</u>	<u>71.179</u>
14 Overige schulden en overlopende passiva		
Vakantiegeld	58.936	44.490
Vakantiedagen	50.969	27.483
Nog te betalen kosten	178.173	1.261.041
Subsidie Provincie Flevoland Batavia aan land	214.000	214.000
Vooruit ontvangen gelden European Solidarity Corps	41.052	35.646
Borg parkeerkaarten	2.910	3.045
Subsidie Provincie Flevoland Corona achterstanden	176.428	-
Te besteden subsidie gelden RCE wegwerken achterstanden	-	111.028
Vooruit ontvangen subsidie gelden	91.358	110.485
Terug te betalen RCE kadergelden	<u>44.750</u>	<u>44.750</u>
	<u>858.576</u>	<u>1.851.968</u>

De post vakantiegeld en dagen is aanzienlijk hoger dan vorig jaar. Ondanks het gericht sturen binnen de organisatie op het opnemen van verlof door personeel heeft dit heeft te maken met een verloftoename door relatief meer gewerkte uren (buiten contracturen) door onderbezetting en ziekte van personeel.

De nog te betalen kosten zijn fors lager door o.a. het in 2023 betalen van de huursom over 2021 en 2022 welke in 2022 waren opgenomen onder de overige schulden en overlopende passiva ad € 515k.

De subsidie van de Provincie Flevoland inzake het aan land brengen van de Batavia is in 2022 nieuw gevormd en niet tot uitnutting gekomen in 2023.

Niet in de balans opgenomen rechten, verplichtingen en regelingen

Meerjarige financiële verplichtingen

Huurverplichting:

Voor de huur van kantoor, expositie, depot en overige ruimten gelegen aan de Oostvaardersdijk te Lelystad is een tijdelijke huurovereenkomst aangegaan voor de duur van 10 jaar, ingaande op 1 juli 2017. De jaarlijkse huurverplichting bedraagt circa € 576.620 per jaar.

Voor de huur van de ruimte (Bataviawerf) gelegen aan de Oostvaardersdijk te Lelystad is een huurovereenkomst aangegaan voor de duur van onbepaalde tijd, ingaande op 1 maart 2011. De huur bedraagt circa € 23.675 per jaar.

Voor de huur van opslagruimte gelegen aan de Databankweg te Amersfoort is een Tijdelijke huurovereenkomst aangegaan tot en met 2023. De huur bedraagt circa € 32.742 per jaar.

Voor de huur van bedrijfsruimte gelegen aan de Pottenbakkersstraat te Sneek is een tijdelijke huurovereenkomst aangegaan voor de duur van 2 jaar, ingaande op 1 oktober 2018. Deze overeenkomst wordt vervolgens doorlopend voortgezet voor aansluitende perioden van telkens een jaar. De huur bedraagt circa € 17.841 per jaar.

Voor de huur van een woning gelegen aan de Rozengaard te Lelystad is een tijdelijke huurovereenkomst aangegaan, ingaande op 1 februari 2019. De huur bedraagt circa € 18.645 per jaar.

Voor de huur van een Perceel gelegen aan de Oostvaardersdijk is een tijdelijke huurovereenkomst aangegaan met Zuiderzeeland, ingaande op 01-06-2023. De tijdelijke huurovereenkomst loopt tot 31-12-2027 en de huur bedraagt circa €10.828.

Leasing:

Er is een leaseovereenkomst voor een printer afgesloten. Deze brengt jaarlijks een verplichting mee van circa € 1.459. De leaseovereenkomst heeft een looptijd van 60 maanden en is afgesloten met ingang van augustus.

10.6. TOELICHTING OP DE CATEGORIALE EXPLOITATIEREKENING OVER 2023

De onderstaande toelichtingen zijn ook van toepassing op de functionele exploitatierekening.

Baten

	<u>Realisatie</u> <u>2023</u> €	<u>Begroting</u> <u>2023</u> €	<u>Realisatie</u> <u>2022</u> €
1 Publieksinkomsten			
Kaartverkoop	508.359	649.935	734.906
Winkel	56.012	69.070	51.014
Horeca	89.087	27.500	98.367
Zaalhuur	51.267	100.000	29.853
Overige baten	<u>42.511</u>	<u>81.218</u>	<u>8.831</u>
	<u>747.236</u>	<u>927.723</u>	<u>922.971</u>
11 Indirecte inkomsten			
Giften	<u>1.104</u>	-	<u>10.500</u>
	<u>1.104</u>	-	<u>10.500</u>
16 Bijdragen uit private middelen			
Donaties particulieren	128.100	161.500	145.583
Donaties bedrijven	2.769	-	3.134
Fondsen	-	50.000	-
Goede doelenloterijen	<u>2.975</u>	-	<u>3.292</u>
	<u>133.844</u>	<u>211.500</u>	<u>152.009</u>

Informatieverschaffing over eigen inkomsten

Publieksinkomsten

Hier worden de opbrengsten verantwoord van de kaartverkoop alsmede de overige publieksinkomsten als winkel, horeca, zaalhuur en overige baten.

De baten lopen achter op de begroting door lager dan begrote bezoekersaantallen waardoor geraamde publieksinkomsten onvoldoende zijn gerealiseerd. Het herstel van de publieksinkomsten waaronder bezoekersaantallen en groepsreserveringen verloopt trager dan verwacht en blijft achter t.o.v. de begroting.

Indirecte inkomsten

Hier worden de (eenmalige) opbrengsten verantwoord van schenkingen en legaten.

Deze opbrengsten worden niet begroot vanwege het incidentele karakter.

Bijdrage uit private middelen

Hier worden de opbrengsten verantwoord van de donateurs en loterijen. Ten opzichte van de begroting zijn fondsen niet gerealiseerd. Wat ook opvalt is dat de donaties lager is dan begroot maar ook t.o.v. voorgaand jaar door opzeggingen.

	<u>Realisatie</u> <u>2023</u> €	<u>Begroting</u> <u>2023</u> €	<u>Realisatie</u> <u>2022</u> €
28 Structurele subsidies			
Subsidie OCW (beheer collecties)	1.117.780	1.044.239	498.593
Subsidie OCW (huisvestingslasten)	-	-	147.311
Subsidie Provincie Flevoland (exploitatiegeld)	1.915.357	1.994.631	1.620.106
Subsidie Provincie Flevoland (provinciaal depot bv)	287.152	245.337	234.548
Subsidie Provincie Flevoland (SAMF)	-	-	-
	<u>3.320.289</u>	<u>3.284.207</u>	<u>2.500.558</u>

29 Incidentele publieke subsidies en fondsen

Subsidie Provincie Flevoland (corona achterstanden)	83.572	-	-
Subsidie Provincie Flevoland (dig. archief PDBF)	11.475	-	8.035
Subsidie Provincie Flevoland/RCE (doorontwikkeling)	25.800	-	145.000
Subsidie RCE (wegwerken achterstanden)	111.028	90.000	161.813
Subsidie RCE (project depotbeheer)	49.540	29.724	2.960
Subsidie European Solidarity Corps	34.937	40.365	43.278
Subsidie RWS (conservering IJsselkogge)	115.477	105.260	193.984
Subsidie VSB Fonds	-	-	2.048
Overige subsidies	1.636	-	18.252
Bijdrage compensatieregeling schade musea	-	-	378.722
	<u>433.465</u>	<u>269.541</u>	<u>954.092</u>

Informatieverschaffing over subsidies

Structurele subsidies

Met ingang van 1 januari 2022 ontvangt de stichting subsidies vanuit de Erfgoedwet (OCW). Dit geeft het museum langjarige zekerheid over de subsidies die de stichting ontvangt. De subsidies voor huisvesting is met ingang van 2023 toegevoegd aan collectiebeheer en wordt jaarlijks beschikt.

De provincie Flevoland verstrekt jaarlijks een exploitatiesubsidie aan Stichting Erfgoedpark Batavialand conform de Algemene subsidieverordening Flevoland 2012 & 2023, de Cultuurnota 2021-2024 en erfgoedprogramma Flevoland (Erfgoed van de toekomst) van de Provincie Flevoland. Het betreft een meerjarige afspraak. Jaarlijks dient Stichting Erfgoedpark Batavialand de subsidie aan te vragen voor het daaropvolgende kalenderjaar. Voor de subsidievaststelling dient Stichting Erfgoedpark Batavialand jaarlijks voor 1 mei een jaarrekening met controleverklaring in. Het gerealiseerde bedrag wijkt af ten opzichte van begroot door eenmalige compensatie voor culturele- en erfgoedinstellingen ad € 90.726 alsook door het ophogen van de boekjaarsubsidie met € 130.000 voor de doorontwikkeling van Batavialand.

Tevens heeft de stichting een dienstverleningsovereenkomst Provinciaal Depot voor Bodemvondsten Flevoland gesloten met de provincie Flevoland voor het beheer en behoud van de archeologische vondsten die in Flevoland zijn gedaan. Dit betreft een meerjarige dienstverleningsovereenkomst van 2020-2023. Met ingang van 2024 zal een nieuwe meerjarige dienstverleningsovereenkomst worden gesloten.

Overige subsidies

Alle overige subsidies hebben een langlopend karakter en dienen na afloop afgerekend te worden.

Lasten

	<u>Realisatie</u> <u>2023</u> €	<u>Begroting</u> <u>2023</u> €	<u>Realisatie</u> <u>2022</u> €
1 Personeelslasten			
Salarissen	1.005.482	1.386.204	892.180
Sociale lasten	192.772	218.700	178.285
Pensioenlasten	166.634	174.444	183.529
Overige personeelslasten	<u>442.779</u>	<u>340.406</u>	<u>411.666</u>
	<u><u>1.807.667</u></u>	<u><u>2.119.754</u></u>	<u><u>1.665.660</u></u>
<i>Salarissen</i>			
Brutolonen	1.094.603	1.386.204	1.084.776
Mutatie vakantiedagenverplichting	111.021	-	48.441
Uitkering ziekengeld	-9.889	-	-11.402
Loonkostensubsidie participatiewet	<u>-18.825</u>	<u>-</u>	<u>-3.661</u>
	1.176.910	1.386.204	1.118.154
Doorbelast naar projecten	-133.810	-	-106.985
Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid	<u>-37.618</u>	<u>-</u>	<u>-118.989</u>
	<u><u>1.005.482</u></u>	<u><u>1.386.204</u></u>	<u><u>892.180</u></u>
<i>Sociale lasten</i>			
Sociale lasten	<u><u>192.772</u></u>	<u><u>218.700</u></u>	<u><u>178.285</u></u>
<i>Pensioenlasten</i>			
Pensioenlasten	<u><u>166.634</u></u>	<u><u>174.444</u></u>	<u><u>183.529</u></u>

	<u>Realisatie</u> <u>2023</u> €	<u>Begroting</u> <u>2023</u> €	<u>Realisatie</u> <u>2022</u> €
<i>Overige personeelslasten</i>			
Inhuur personeel	277.965	187.053	297.102
Vergoeding reis- en verblijflasten	5.807	1.459	3.071
Reislastenvergoeding woon-werk	29.306	40.455	21.602
Studie- en opleidingslasten	22.173	12.500	8.605
Onkostenvergoedingen	6.799	7.500	8.707
Werkkleding	6.333	2.000	4.502
Arbodienst	2.538	2.000	5.385
Kantinelasten	41.197	24.440	26.471
Ziekengeldverzekering	20.221	40.000	35.342
Overige personeelslasten	30.440	22.999	45.880
	<u>442.779</u>	<u>340.406</u>	<u>456.667</u>
Doorberekende personeelskosten	-	-	-45.001
	<u>442.779</u>	<u>340.406</u>	<u>411.666</u>

Informatieverschaffing over personeelslasten

Bij de stichting waren in 2023 gemiddeld 36 personeelsleden (21,38 fte) werkzaam (2022: 33; 21,14 fte). In 2023 is de organisatie verder versterkt. De daling van het aantal vrijwilligers heeft ook in 2023 doorgezet.

Onder de overige gegevens is de tabel specificatie werkzame personen opgenomen. De doorbelaste personele lasten naar projecten betreffen kosten inzake (incidentele) projectsubsidies.

	<u>Realisatie</u> <u>2023</u> €	<u>Begroting</u> <u>2023</u> €	<u>Realisatie</u> <u>2022</u> €
2 Huisvestingslasten			
Huur onroerende zaak	772.790	760.644	780.912
Onderhoud onroerende zaak	15.125	14.859	15.008
Schoonmaaklasten	101.049	85.148	94.410
Gas, water en elektra	167.639	146.561	104.861
Beveiligingslasten	7.396	5.548	8.680
Verzekeringen	-	7.957	-
Belasting en heffingen	19.997	15.302	8.687
Overige huisvestingskosten	2.850	6.572	8.654
	<u>1.086.846</u>	<u>1.042.591</u>	<u>1.021.212</u>
Doorberekende huisvestingskosten	<u>-186.618</u>	<u>-164.314</u>	<u>-201.357</u>
	<u>900.228</u>	<u>878.277</u>	<u>819.855</u>

Informatieverschaffing over huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn hoger dan begroot door hoger geïndexeerde huursom en schoonmaaklasten.

3 Afschrijvingen

Afschrijvingen materiële vaste activa	<u>101.655</u>	<u>25.000</u>	<u>26.704</u>
Afschrijvingen materiële vaste activa			
Afschrijvingslasten gebouwen en -terreinen	365	365	365
Afschrijvingslasten vervoermiddelen	1.610	7.108	1.610
Afschrijvingslasten inventarissen	49.027	17.527	24.729
	<u>51.002</u>	<u>25.000</u>	<u>26.704</u>
Boekverlies inventaris	76.439	-	-
Afschrijving investeringssubsidies	-25.786	-	-
	<u>101.655</u>	<u>25.000</u>	<u>26.704</u>

Informatieverschaffing over afschrijvingen

De afschrijvingen zijn hoger door (reguliere) afschrijvingen.

	<u>Realisatie</u> <u>2023</u> €	<u>Begroting</u> <u>2023</u> €	<u>Realisatie</u> <u>2022</u> €
5 Overige lasten			
Lasten ten behoeve van projecten	690.184	896.034	627.793
Lasten publieksinkomsten	128.282	137.179	144.326
Exploitatielasten	526.810	298.156	590.694
Activiteitenlasten	36.615	41.400	30.541
Autolasten	4.808	6.396	5.539
Kantoorlasten	177.967	173.455	173.620
Algemene lasten	<u>143.869</u>	<u>104.740</u>	<u>128.504</u>
	<u>1.708.535</u>	<u>1.657.360</u>	<u>1.701.018</u>
 <i>Lasten ten behoeve van projecten</i>			
Lasten ten behoeve van projecten	<u>690.184</u>	<u>896.034</u>	<u>627.793</u>
 <i>Lasten publieksinkomsten</i>			
Winkel	29.001	20.112	27.325
Entreegelden	30.025	29.211	24.626
Horeca	<u>69.256</u>	<u>87.856</u>	<u>92.375</u>
	<u>128.282</u>	<u>137.179</u>	<u>144.326</u>
 <i>Exploitatielasten</i>			
Huur inventaris	-	2.500	-
Lasten documentatie en collectievorming	14.956	179.706	35.745
Lasten (onderhoud) activiteiten en tentoonstellingen	28.362	41.000	105.319
Onderhoud- en overige lasten van de werf	435.357	64.900	436.997
Overige exploitatielasten	<u>53.135</u>	<u>15.050</u>	<u>12.633</u>
	531.810	303.156	590.694
Doorberekende exploitatielasten	<u>-5.000</u>	<u>-5.000</u>	<u>-</u>
	<u>526.810</u>	<u>298.156</u>	<u>590.694</u>

	<u>Realisatie</u> <u>2023</u> €	<u>Begroting</u> <u>2023</u> €	<u>Realisatie</u> <u>2022</u> €
Activiteitenlasten			
Reclame- en advertentielasten	22.125	35.400	17.956
Educatielasten	447	5.000	540
Overige verkooplasten	<u>14.043</u>	<u>1.000</u>	<u>12.045</u>
	<u>36.615</u>	<u>41.400</u>	<u>30.541</u>
Autolasten			
Brandstoflasten auto's	824	1.500	1.533
Verzekeringslasten auto's	2.299	2.569	2.343
Motorrijtuigenbelasting	973	827	871
Overige autolasten	<u>712</u>	<u>1.500</u>	<u>792</u>
	<u>4.808</u>	<u>6.396</u>	<u>5.539</u>
Kantoorlasten			
Automatiseringslasten	128.347	115.962	112.533
Contributies en abonnementen	19.787	31.155	34.194
Telefoon- en internetlasten	15.142	13.538	16.105
Porti	3.801	5.000	3.179
Drukwerk	3.333	2.000	-
Kantoorbenodigdheden	7.557	5.800	4.042
Overige kantoorlasten	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>3.567</u>
	<u>177.967</u>	<u>173.455</u>	<u>173.620</u>

	<u>Realisatie</u> <u>2023</u> €	<u>Begroting</u> <u>2023</u> €	<u>Realisatie</u> <u>2022</u> €
Algemene lasten			
Verzekeringslasten	60.302	55.741	61.091
Administratielasten	1.071	-	849
Accountantslasten	59.764	42.000	57.652
Bestuurslasten	7.875	6.000	4.175
Advieslasten	14.626	-	5.292
Overige algemene lasten	<u>231</u>	<u>999</u>	<u>-555</u>
	<u>143.869</u>	<u>104.740</u>	<u>128.504</u>

Informatieverschaffing over overige lasten

De projectlasten zijn lager dan begroot en t.o.v. voorgaand jaar omdat nog niet alle lasten met betrekking tot subsidiegelden en financiering van activiteiten uit projectgelden zijn gerealiseerd. Waarbij lasten welke betrekking hebben op subsidiegelden doorlopen naar het volgend boekjaar. In de begrote lasten zijn gelden voorzien ten behoeve de realisatie van het nationaal scheepsarcheologisch depot. Door tragere besluitvorming zijn deze gelden en daarmee samenhangende lasten later en deels in 2023 tot uitkering gekomen want een verschil geeft t.o.v. de begrote cijfers.

De lasten van publieksinkomsten lopen achter op de begroting door lager dan begrote bezoekersaantallen, geraamde publiekslasten zijn derhalve niet volledig gerealiseerd.

De exploitatielasten zijn hoger dan begroot maar in lijn met voorgaand jaar door het toevoegen aan de voorziening op basis van het in 2018 opgestelde meerjaren onderhoudsplan door Kuperus en Gardenier.

De verkooplasten, autolasten en kantoorlasten liggen in lijn met de begroting en t.o.v. voorgaand jaar.

De Algemene lasten zijn hoger ten opzichte van 2022 en begroot. Advies hoger dan begroot door meer ingewonnen advies inzake governance, diverse contracten en overeenkomsten. De verzekeringslasten zijn hoger dan begroot en voorgaand jaar, dit betreft her rubricering van verzekeringslasten. De afwijking op accountantslasten betreft niet begrote subsidiecontroles alsmede controle van de ontvangen noodmaatregel overbrugging werkgelegenheid gelden (wat een verplichting is welke de subsidieverstrekker ons heeft opgelegd), wat tevens een afwijking geeft t.o.v. voorgaand jaar.

	<u>Realisatie</u> <u>2023</u> €	<u>Begroting</u> <u>2023</u> €	<u>Realisatie</u> <u>2022</u> €
7 Rentebaten/ - rentelasten			
Rentebaten en -lasten en soortgelijke kosten	<u>6.177</u>	<u>9.700</u>	<u>13.384</u>
<i>Rentebaten en -lasten en soortgelijke kosten</i>			
Rentebaten	-9.855	-	-
Overige rentelasten	<u>3.678</u>	<u>8.665</u>	<u>13.384</u>
	<u>6.177</u>	<u>8.665</u>	<u>13.384</u>

Informatieverschaffing over rentebaten en rentelasten

De rentelasten zijn lager dan begroot en t.o.v. voorgaand jaar wegens minder rentelasten.

Lelystad,
Stichting Erfgoedpark Batavialand

Mevr. A.F.E. Hertog
Bestuurder

Mevr. D.E. Fröling
Voorzitter Raad van Toezicht

Mevr. I. Mastenbroek
Lid Raad van Toezicht

Dhr. J.L. Hooghiemstra
Lid Raad van Toezicht

Mevr. F. van de Wetering
Lid Raad van Toezicht

10.7. OVERIGE GEGEVENS

VERWIJZING NAAR DE CONTROLEVERKLARING

De door de onafhankelijke accountant afgegeven controleverklaring is aan dit verslag toegevoegd.

WNT-verantwoording 2023

De bezoldiging van de directie omvat periodiek betaalde beloningen, zoals salarissen, vakantiegeld en sociale lasten, beloningen betaalbaar op termijn, zoals pensioenlasten, uitkeringen bij beëindiging van het dienstverband.

WNT verantwoording bestuur	Mevr. A.F.E. Hertog
Functies	Algemeen Directeur
Duur dienstverband in 2023	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in FTE)	1
Gewezen topfunctionaris?	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning	129.334
Belastbare onkostenvergoedingen	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-
Totaal bezoldiging	129.334
Toepasselijk WNT-maximum	223.000

WNT verantwoording bestuur	Dhr. J. Vriezen	Dhr. M. Smits	Mevr. A.F.E. Hertog
Functies	Algemeen Directeur	Algemeen Directeur (ad)	Algemeen Directeur
Duur dienstverband in 2022	1/1 - 21/3	22/3 - 31/5	1/6 - 31/12
Omvang dienstverband (in FTE)	1	0,22	1
Gewezen topfunctionaris?	Nee	Nee	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning	43.915	9.885	71.798
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
Totaal bezoldiging	43.915	9.885	71.798
Toepasselijk WNT-maximum	216.000	216.000	216.000

WNT verantwoording Raad van Toezicht	Mevr. D.E. van der Net - Froling	Dhr. M. Smits	Mevr. I. Mastenbroek	Dhr. J. Hooghiemstra	Mevr. F. van de Wetering
Functie(s)	Voorzitter RvT	RvT Lid	RvT Lid	RvT Lid	RvT Lid
Duur dienstverband in 2023	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in FTE)	1	1	1	1	1
Gewezen topfunctionaris?	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Bezoldiging					
Beloning, incl. sociale lasten	1.575	1.575	1.575	1.575	1.575
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-	-
Totaal bezoldiging	1.575	1.575	1.575	1.575	1.575
Toepasselijk WNT-maximum	33.450	22.300	22.300	22.300	22.300

WNT verantwoording Raad van Toezicht	Mevr. D.E. van der Net - Froling	Dhr. M. Smits	Mevr. I. Mastenbroek	Dhr. J. Hooghiemstra
Functie(s)	Voorzitter RvT	RvT Lid	RvT Lid	RvT Lid
Duur dienstverband in 2022	1/1 - 31/12	1/1 - 21/3 1/6 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in FTE)	1	1	1	1
Gewezen topfunctionaris?	Nee	Nee	Nee	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	Nee	Nee	Nee	Nee
Bezoldiging				
Beloning, incl. sociale lasten	1.500	1.175	1.500	1.500
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-
Totaal bezoldiging	1.500	1.175	1.500	1.500
Toepasselijk WNT-maximum	32.400	21.600	21.600	21.600

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen. Goed om te melden is dat de bezoldiging voor Raad van Toezicht leden gelden als onbelaste vrijwilligersvergoeding.

Specificatie werkzame personen

	Huidig boekjaar			Vorig boekjaar		
	aantal pers	aantal fte / uren	Bedrag in €	aantal pers	aantal fte / uren	bedrag
Uren werkweek fte		uur			uur	
Werknemers in vaste dienst (onbepaalde tijd)	23	18,91 fte	1.399.056	25	18,79 fte	1.329.699
Werknemers in tijdelijke dienst (bepaalde tijd)	15	6,5 fte	149.013	13	8,12 fte	202.493
Ingehuurde zelfstandigen /freelancers	7	+ - 4.347 uur	252.513	7	+ - 3.680 uur	274.853
Overige werkzame personen	17	12,72 fte	0	11	9,67 fte	48.466
Stagiair(e)s	20	16,67 fte	0	19	17,19 fte	€ 1.741
Vrijwilligers	169	16,69 fte		189	18,75 fte	

Toelichting overige werkzame personen:

De personeelslasten tonen t.o.v. 2022 (voorzichtig) verder herstel van het herziene functiehuis. De daling van het aantal vrijwilligers heeft in 2023 doorgezet t.o.v. voorgaande jaren. Binnen de overige werkzame personen zijn vanuit de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed 5 personen werkzaam bij Batavialand. Ook is er van 2 gepensioneerde medewerkers van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed vooruit lopend op een overgang van personeel reeds budget overgekomen waar werkzaamheden mee kunnen worden uitgevoerd. Daarnaast zijn er vanuit Concern voor Werk naast deelnemers ook 7 personen werkzaam bij Batavialand als leermeester en of werkbegeleiders.

11. BIJLAGE: VERANTWOORDING: PROVINCIE FLEVOLAND, BESCHIKKING BOEKJAARSUBSIDIE

1-1-2023 t/m 31-12-2023

€ 1.915.357,-

In deze bijlage is ter aanvulling op de in het bestuursverslag opgenomen prestatieafspraken, verplichtingen en overige zaken waar noodzakelijk extra toelichtingen opgenomen.

De volgende prestatie afspraken zijn opgenomen in het bestuursverslag:

PRESTATIE AFSPRAKEN

- Het opstellen van een lange termijn marketingvisie en het opstellen en uitvoeren van een marketingplan voor 2023, waarin in elk geval wordt meegenomen: de groei van de bekendheid van de Flevolandse geschiedenis, de toeristische-recreatieve gebiedspromotie en ontwikkeling van het kustgebied van Lelystad, de positionering van Batavialand in de museale wereld en de wereld van themaparken, de publieke aandacht voor de collectie die Batavialand beheert en die recht doet aan de waarde en betekenis van de collecties, de toegankelijkheid van de door Batavialand beheerde collecties voor geïnteresseerden – specifiek ook de archeologische werkgemeenschap;
- Het opstellen van een lange termijn educatievisie op basis van de nieuwe museumvisie en het opstellen en uitvoeren van een educatieplan voor 2023, waarin in elk geval wordt meegenomen: de groei van de bekendheid van de Flevolandse geschiedenis, het draagvlak voor behoud en versterking van het Flevolandse culturele erfgoed;
- Het continueren van de samenwerking met scholen en externe partijen, waaronder deelname aan CultuurPlus;
- Bij het werven en opleiden van nieuwe museumdocenten en -gidsen (naar behoefte), wordt de geschiedenis van Flevoland in de scholing behandeld;
- Het opstellen van een lange termijn presentatievisie, op middellange en lange termijn, waarin is opgenomen: de groei van de bekendheid van de Flevolandse geschiedenis, het draagvlak voor behoud en versterking van het Flevolandse culturele erfgoed, de attractieve presentatie van de collectie die Batavialand beheert en die recht doet aan de waarde en betekenis van de collecties, de (museale) kwaliteit van de activiteiten/tentoonstellingen, de toegankelijkheid van de door Batavialand beheerde collecties;
- Het opzetten van participatieprogrammering voor specifieke doelgroepen;
- Het uitvoeren van het tentoonstellings- en activiteitenplan voor 2023 en daarbij aansluiten bij landelijke evenementen die inhoudelijk passen bij het museum;

- Het realiseren van een audiotour of podcast voor het museum en de Batavia;
- Zorg dragen voor beheer en behoud van de bibliotheek, het provinciaal depot voor bodemvondsten en de provinciale erfgoedcollecties conform de museale normen, inclusief het vertellen van Het Verhaal van Flevoland;
- Het digitaal toegankelijk maken van de collecties van Batavialand via de website www.collectienederland.nl;
- Het streven naar twee publieksvriendelijke publicaties over de geschiedenis van Flevoland op online of gedrukte media, buiten de eigen websites en gebaseerd op (onderzoek van) de eigen collectie(s);
- Het beheer en behoud van de particuliere collecties van Flevoland conform de museale normen, waaronder het archief van de Zuiderzeevereniging, de boekerijen van de voormalige Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders, de Dienst de Zuiderzeewerken;
- Het verbeteren van de interne processen en het versterken van de personele organisatie zoals benoemd in het jaarplan;
- Het openstellen van het erfgoedpark voor publiek met een streefgetal van: 82.000 bezoeker.

Extra n.a.v. NSD (€ 130k)

- Personeelslasten en projectorganisatie t.b.v. doorontwikkeling visievorming en museaal concept;
- Publieksprogrammering voor uiteenlopende doelgroepen en voorbereiding op toekomstige programmering;
- Communicatie i.r.t. doorontwikkeling en museale vernieuwing;
- Alle hier genoemde prestatieafspraken dienen te voldoen aan de tabel met prestaties die is opgenomen in het adviesrapport van Brink Management en Advies van 2022 aan de provincie Flevoland op blz. 16 en aan de meerjarenbegroting die door Batavialand is opgesteld voor de periode 2023-2027 die is gericht op het uitvoeren van de in dit rapport genoemde prestaties.

In aanvulling op het bestuursverslag zijn de volgende collecties gedigitaliseerd:

- Collectie 28, A.H.J. Prins (aanvullingen);
- Collectie 31, Fotoalbum Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders, Zeeland;
- Collectie 32, Fotoalbum Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders, Landaanwinning;
- Collectie 34, Fotoalbum Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders, studiereis Scandinavië en Bondsrepubliek Duitsland;
- Collectie 40, Album dijken Oostelijk Flevoland;
- Collectie 177, Fotoalbum D.T. Biewinga;
- Collectie 268, Bart Schultz, audiovisueel (aanvullingen);
- Collectie 302, Henk Hutten, foto's (aanvullingen);
- Collectie 310, De Kandelaar, negatieven;

- Collectie 339, Maatschappij tot Uitvoering van Zuiderzeewerken (MUZ), fotoalbum II;
- Collectie 861, J.H. Wagenaar, foto's;
- Collectie 1056, Rita Rabbinge, foto's;
- Collectie 1057, Karin van Wieren-Visser, prentbriefkaarten;
- Collectie 1253, Foto's publicatie De calicotsweverij van Schokland;
- Collectie 1257, Foto's publicatie Polders als proeftuin;
- Collectie 1262, Foto's publicatie Teun Koolhaas. Polderperspectieven en waterfronten;
- Collectie 1265, Foto's publicatie Een machtig arbeidsveld (deels);
- Collectie 1267, Foto's publicatie Het Eiland Urk;
- Collectie 1272, Foto's publicatie 50 jaar actief achter de Afsluitdijk;
- Collectie 1273, Foto's publicatie Paradijs in oorlogstijd;
- Collectie 1276, Foto's publicatie Geschiedenis Schokland;
- Collectie 1277, Foto's publicatie Gangmakers van het verenigingsleven in Lelystad;
- Collectie 1278, Foto's publicatie 50 jaar bestuur IJsselmeerpolders;
- Collectie 1279, Foto's publicatie Woningbouw in Flevoland;
- Collectie 1280, Foto's publicatie Zeeuwse pachters in de Noordoostpolder;
- Collectie 1292, Foto's publicatie In het spoor van Lely over Genootschap Flevo;
- Collectie 2365, W.H. Sieben (foto's);
- Collectie 3027, Fotocollectie Varia I;
- Collectie 3028, Fotocollectie Varia II.
- Collectie 808, Initiatiefgroep Markerwaard II;
- Collectie 812, Sjoerd Arendz.;
- Collectie 870, Onderzoeksproject Arbeidsvoorziening Zuiderzeewerken;
- Collectie 899, Ing. Henk Wijkkel;
- Collectie 1054, Prijsvraag 'Natuur en recreatie in het Markerwaardgebied', 1984-1989;
- Collectie 1055, Rijkswaterstaat, Directie Zuiderzeewerken, 1979-1987;
- Collectie 2021 Inspectie Visscherij Ransdorp;
- Collectie 2100, Onderzoek Stichting voor het Bevolkingsonderzoek in de drooggelegde Zuiderzeepolders (aanvullingen);
- Collectie 2348, Stichting Het Willem Vos Fonds;
- Collectie 3022, W.F. Wassink;
- Collectie 3024, Vissersvereniging 'Ons Belang' te Enkhuizen;
- Collectie 3026, Wim Brunsting.

In aanvulling op het bestuursverslag zijn de volgende zaken van of met medewerking van Batavialand gepubliceerd:

Suzanne van Beek, blog over een glazen scheepsvondst voor het Maritiem Portal: De zandloper (1^e week 2023);

Marijn Brouwer, 'Voorkomen is beter dan genezen - Een onderzoek naar de degradatie van 16, 17 en 18de-eeuwse gietijzeren kanonskogels in het Maritiem Archeologisch Depot van Batavialand. BA-scriptie Universiteit Leiden.

Matthew Honan, 'De kunst van het wijdschip, het smalschip en de kaag', in: Scheepshistorie (2023) nr. 33, 58-77.

Leo Kaan, 'Schip en Gouden Eeuw', in: Rondom Schokland, artikel over wrak NA 77.

Bart Schultz continueerde zijn beschrijving van polders in de wereld in landendocumenten en publiceerde die op de website van Batavialand (<https://www.batavialand.nl/kennis-en-collecties/waterbeheer-en-polders>).

Op de verhalenwebsite van Batavialand, FlevolandsGeheugen.nl, schreef Bart de volgende verhalen:

- Coney Island na Hurricane Sandy;
- Het Tsjaadmeer en de polders in het stroomgebied;
- Polder de Velsbroek. Een bijzondere bedijking;
- Laagland en polders in Argentinië;
- Zomerpeil en winterpeil;
- Bemaling van polders door windmolens;
- Aandrijfwerktuigen voor polderbemaling;
- Opvoerwerktuigen voor polderbemaling;
- Onze veiligheid tegen overstromingen;
- Voorzieningen in de waterlopen;
- Bangladesh – polderland bij uitstek;
- De Pluitpolder in Jakarta;
- Het Bagjola Ghui I Jatragachi waterafvoersysteem;
- Polders voor dadelpalmen op Abadan eiland in Iran;
- Polders achter afsluitingsdammen
- Bemaling van polder Flevoland
- De oudste polder in de wereld lagen vermoedelijk in Mesopotamie;
- Waterbeheer in het stroomgebied van de Indus in Pakistan;
- Waterbeheer en polders in Sri Lanka;
- Financiële aspecten van inpolderingen;
- Optimaliseren van polderbemaling.

De voordrachten en webinars die Bart Schultz verzorgde verschenen ook in druk of online op You Tube:

'Polders in de Wereld', voor Probus Suydersee te Lelystad 2 februari 2023

‘Eerste overzicht van Polders in de Wereld bij het Batavia Museum’, voor de Netwerkbijeenkomst Water Heritage bij Waternet te Amsterdam, 14 april 2023

Design Standards for Drainage and Flood Protection of the Polders in the World, voor de Working Group on Land Drainage (WG-LDRG) 17 mei 2023 (WG Meeting No. 5)

Drainage and Flood Protection of the Polders in Africa’, 8 oktober 2023

‘Design Standards for Drainage and Flood Protection of the Polders in the World’, 25th ICID Congress & 74th IEC Meeting, 2 November 2023 Vishak Napatram, Andhra Pradesh, India.

Micha Vitalis, Het bovengrondse depot - Een onderzoek naar methodes tot de fysieke zichtbaarheid van depotcollecties. Reinwardt Academie (2023).

In aanvulling op het bestuurs-verslag zijn de volgende publieksfilmpjes met Omroep Flevoland geproduceerd:

- De vurige ondergang van wrak OK45, door Joran Smale, vrijdag 27 januari, link: Batavialand: wrak OK45 verging na verwoestende brand – You Tube
- Over scheepswrak OB55-I en OB55-II gevonden bij de aanleg van het Lelycentre (1975-1976), door Arent Vos <https://www.omroepflevoland.nl/gemist/radio/322607/scheepswrakken-onder-het-lelycentre-lelystad?id=322607>
- Het Gesprek - Opening nieuwe oorijzerwraktentoonstelling, door Joran Smale, 16 juni; Link: Omroep Flevoland - Gemist - Het Gesprek met Joran Smale van Batavialand
- Beginjaren Zuidelijk Flevoland n.a.v. het 55-jarig bestaan van deze polder, door Remco van Diepen, vrijdag 30 juni
- Nog 3 objecten met opschriften, door Joran Smale, 28 juli
- De opvang van kinderen uit West-Berlijn in gastgezinnen in Lelystad tijdens de Koude Oorlog, door Remco van Diepen, vrijdag 29 september;
- Zilveren zakhorloge OL79 (aankondiging tentoonstelling Mooi Goed), door Joran Smale, 27 oktober
- Scheepswrakken betrokken bij de Straatvaart, door Arent Vos, 29 december. <https://www.omroepflevoland.nl/gemist/radio/362124/scheepswrakken-in-de-zuiderzee?id=362124>

In aanvulling op het bestuurs-verslag zijn de volgende bruiklenen verleend:
Nieuwe bruiklenen: 13

- Rijksmuseum voor Oudheden, tentoonstelling “Het jaar 1000, Nederland in het midden van de Middeleeuwen”.

- Nederlands Zilvermuseum Schoonhoven, tentoonstelling “Ontdek de Wereld van Zilver”.
- Gemeente Utrecht, Museum Hoge Woerd, tentoonstelling Houtkamer.
- Rijksmuseum Amsterdam, Europees project GO Green, onderzoek metaal in Zwitserland.
- Huis van Hilde, Universiteit Leiden SO1-onderzoek muntgewichten, navigatie-instrumenten.
- Limburgs Museum, tentoonstelling tuitpot.
 - Universiteit Gent (i.s.m. RUG, Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium), prehistorisch onderzoek Swifterbantsites Hoge Vaart A-27, Swifterbant S2 en S3.
 - Universiteit Utrecht, Coprolietenonderzoek Swifterbantsite S3.
 - Leids Universitair Medisch Centrum (i.s.m. RUG en Universiteit Leizig), Skeletmateriaal Swifterbantperiode.
 - Rijksuniversiteit Groningen, Paardenbotten Swifterbantsite Hoge Vaart-A27.
 - Aardewerkspecialist RCE, scherf.
 - Staatsbosbeheer, Boring in de Oostvaardersplassen t.b.v. boorkolom die tentoongesteld zal worden in het bezoekerscentrum.
 - Museum Het Oude Raadhuis op Urk, objecten t.b.v. de expositie Schateiland Urck.

Doorlopend/verlengd:

- Universiteit Gent, Universiteit Leiden SO1-onderzoek (pollenanalyse breeuwsel).
- Huis van Hilde, tentoonstelling maritieme handel op Noord-Holland in de 17de eeuw.
- Museum Haarlem, tentoonstelling “Allemaal Haarlemmers”.
- Provincie Zuid-Holland, Limesbezoekerscentrum Nigrum Pullum/Ipse de Brugge, tentoonstelling Zwammerdam vondsten.
- Provincie Zuid-Holland, Romeins Museum Museumpark Archeon, tentoonstelling Zwammerdam boot 5.
- Provincie Zuid-Holland, Museumpark Archeon, onderzoek/reconstructie/tentoonstelling Zwammerdam schepen in restauratiewerf.
- Gemeente Utrecht, Museum Hoge Woerd, tentoonstelling vondsten, scheepsmodel, reconstructie roefje van scheepswrak De Meern 1.
- Gemeente Utrecht, Museum Hoge Woerd, tentoonstelling scheepswrak De Meern 1.
- Nederlands Openluchtmuseum, tentoonstelling “Canon van Nederland”.
- Kaap Skil, tentoonstelling vondsten uit de Waddenzee.
- Provinciaal Zuid-Holland, Archeologiehuis Zuid-Holland, tentoonstelling “Archeologie in Zuid-Holland”.
- Gemeentelijke Musea Zierikzee, Stadhuismuseum Zierikzee, vaste tentoonstelling Roompot.

- Museum Schokland
- Museum Batavialand
- Natuurmonument Marker Wadden
- Gemeente Almere
- Rijksmuseum van Oudheden, tentoonstelling “Archeologie in Nederland”.
- Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, 6965 haringbotjes ten behoeve van de archeo-zoölogische vergelijkingscollectie.
- Nationaal Museum Klok & Peel, tentoonstelling kanon.
- Museum ’t Behouden Huys, tentoonstelling kanons.
- Stichting Kamper Kogge, tentoonstelling vondsten scheepswrak Kamperkogge.
- Willemsoord B.V., tentoonstelling scheepswrak NE81.
- Rijkswaterstaat Directie Flevoland, Informatiecentrum Ketelmeer, tentoonstelling ankers.
- Artilleriemuseum Oldebroek, tentoonstelling affuit.

Beëindigd/retour in 2023:

- Rebel Horeca Exploitatie BV, tentoonstelling anker hotel De Lange Jammer.
- Huis van Hilde, Universiteit Leiden SO1-onderzoek muntgewichten, navigatie-instrumenten.
- BAAC, Universiteit Leiden SO1-onderzoek tonduigen.
- Restaura, restauratie muntgewicht in concretion.
- Mechanisch Erfgoed Centrum, tentoonstelling scheepswrak OL10.
- Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Universiteit Leiden SO1-onderzoek archeo-botanische monsters.
- Nederlands Golfmuseum, tentoonstelling colfstokken.
 - Groninger Instituut voor Archeologie
 - Stichting Scarf
 - Keldermuseum Urk
- Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, onderzoek spijkers Zwammerdam.

Optioneel want vind ik voor dit verslag teveel detail. Aanwezigheid Kennis en Collectie bij symposia en lezingen

- 16/1: WaterSchool Cabinet of Curiosities, door KNAW en Akademie van Kunsten i.s.m. Studio Makkink & Bey in het Trippenhuis Amsterdam.
- 26/1: lezing “Geschiedenis van het werkeiland Lelystad” (Ontmoetingskerk Lelystad)
- 4/2 Steentijddag
- 7/2: symposium “Onderwaterarcheologie in rijkswateren” (RWS&RCE, Amersfoort)
- 20/2: lezing “Bouw- en architectuurgeschiedenis in beginfase Lelystad” (Agora, Lelystad)

- 11/3: première-vertoning in bioscoop van driedelige documentaire “De jurk en het scheepswrak” (Den Burg, Texel)
- 20/3 Samen Inclusief Verder (Beeld en Geluid Hilversum)
- 31/3: studiebezoek naar Töpfermuseum in Raeren (over Raerener steengoed)
- 4/4: infomiddag over het waterschip (scheepstype) bij Batavialand
- 12/5: met collega’s van Batavialand studiebezoek naar reconstructie van Zweedse oostindiëvaarder Götheborg, waar Ron Groenestein bootsman is (HAL-kade, Rotterdam)
- 27/5: voorjaarsbijeenkomst Nederlandse Vereniging voor Zeegeschiedenis (in Maritiem Museum Rotterdam)
- 2/6: SNMAP, “Het halve eeuw congres” (in KNAW-gebouw, Amsterdam)
- 17/6: opening tentoonstelling “Tin Ten Toon” in Nederlands Zilvermuseum, Schoonhoven, met lezingenprogramma
- 30/6 ‘Vlootshow van het maritieme verleden van de Lage Landen’ (Scheepvaartmuseum Amsterdam)
- 7/7 en 2/8: bezoek aan de scheepsopgraving in Zeewolde (zestiende-eeuws waterschip)
- 13/7 Onthulling doorkijkpanelen Lelystad waar de directie een praatje gaf
- 3/10: SIKB-jaarcongres
- 10/10: demonstratie “Sonarreg”, een nieuwe wrakkendatabase van RWS
- 27/10: symposium “Het jaar 1673” (Nederlandse Vereniging voor Zeegeschiedenis en Stichting Geschiedenis van de Overheidsfinanciën, Scheepvaartmuseum Amsterdam)
- 16/11 Geheugen van het Ontworpen Landschap (Tolhuistuin Amsterdam)
- 16-17/11 Reuvensdagen
- 17/11: symposium “Food for Thought” (Scheepvaartmuseum Amsterdam)
- 24/11 Symposium ‘Werken boven en onder water’ (Maritiem Portaal en Nieuwe Maritieme Geschiedenis van Nederland bij het Maritiem MuZEEum Vlissingen)
- Zat 25/11: symposium “Vrijwilligers in de o.w. archeologie” (RCE, locatie Fort Honswijk)
- 8/12: Vijftiende Glavimans symposium, de Dag van de historische maritieme archeologie in NL (Batavialand, Lelystad)
- 8/12 Symposium Oral History, een stap verder (RCE Amersfoort)
- 13/12 Boekpresentatie en lezingen Visweren Almere
- 14/12 Netwerkdag Netwerk Maritieme Bronnen (Maritiem Portaal bij Maritiem Museum Rotterdam).
- 14/12: symposium “Gevallen erfoed” over vliegtuigwrakken, o.a. onderwater (RCE, Amersfoort)

BIJLAGE KENNIS EN COLLECTIES

Bruiklenen van Batavialand waren in 2023 bij:

- Rijksmuseum voor Oudheden, tentoonstelling “*Het jaar 1000, Nederland in het midden van de Middeleeuwen*”; tentoonstelling “*Archeologie in Nederland*”.
- Nederlands Zilvermuseum Schoonhoven, tentoonstelling “*Ontdek de Wereld van Zilver*”.
- Gemeente Utrecht, Museum Hoge Woerd, tentoonstelling scheepswrak De Meern 1; tentoonstelling Houtkamer, tentoonstelling vondsten, scheepsmodel, reconstructie roefje van scheepswrak De Meern 1.
- Rijksmuseum Amsterdam, Europees project GO Green, onderzoek metaal in Zwitserland.
- Huis van Hilde, Universiteit Leiden SO1-onderzoek muntgewichten, navigatie-instrumenten.
- Limburgs Museum, tentoonstelling tuitpot.
- Universiteit Gent, Universiteit Leiden SO1-onderzoek (pollenanalyse breeuwsel).
- Huis van Hilde, tentoonstelling maritieme handel op Noord-Holland in de 17de eeuw.
- Museum Haarlem, tentoonstelling “*Allemaal Haarlemmers*”.
- Provincie Zuid-Holland, Limesbezoekerscentrum Nigrum Pullum/Ipse de Brugge, tentoonstelling Zwammerdam vondsten.
- Provincie Zuid-Holland, Museumpark Archeon, tentoonstelling Zwammerdam boot 5; onderzoek ,reconstructie/ en tentoonstelling Zwammerdam schepen in restauratiewerf.
- Nederlands Openluchtmuseum, tentoonstelling “*Canon van Nederland*”.
- Museum Kaap Skil, tentoonstelling vondsten uit de Waddenzee.
- Provincie Zuid-Holland, Archeologiehuis Zuid-Holland, tentoonstelling “*Archeologie in Zuid-Holland*”.
- Gemeentelijke Musea Zierikzee, Stadhuismuseum Zierikzee, vaste tentoonstelling Roompot.
- Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, 6.965 haringbotjes ten behoeve van de archeo-zoölogische vergelijkingscollectie.
- Nationaal Museum Klok & Peel, tentoonstelling kanon.
- Museum 't Behouden Huys, tentoonstelling kanons.
- Stichting Kamper Kogge, tentoonstelling vondsten scheepswrak Kamperkogge.
- Willemsoord B.V., tentoonstelling scheepswrak NE81.
- Rijkswaterstaat Directie Flevoland, Informatiecentrum Ketelmeer, tentoonstelling ankers.
- Artilleriemuseum Oldebroek, tentoonstelling affuit.
- Universiteit Gent, prehistorisch aardewerk Swifterbantcultuur.

- Universiteit Utrecht, coprolietenonderzoek Swifterbancultuur.
- Leids Universitair Medisch Centrum, skeletmateriaal Swifterbancultuur.
- Rijksuniversiteit Groningen, paardenbotten Swifterbancultuur.
- Staatsbosbeheer, boorkolommen boring Oostvaardersplassen, t.b.v. tentoonstelling Bezoekerscentrum.
- RCE, aardewerk.
- Museum Het Oude Raadhuis Urk, t.b.v. expositie Schateiland Urck.
- RVMO, lopende bruikleen voortgezet.
- Museum Schokland, lopende bruikleen voortgezet.
- Natuurmonumenten Markerwadden, lopende bruikleen voortgezet.
- Gemeente Almere, lopende bruikleen voortgezet.

Beëindigd/retour in 2023:

- Rebel Horeca Exploitatie BV, tentoonstelling anker hotel *De Lange Jammer*.
- Huis van Hilde, Universiteit Leiden SO1-onderzoek muntgewichten, navigatie-instrumenten.
- BAAC, Universiteit Leiden SO1-onderzoek tonduigen.
- Restaura, restauratie muntgewicht in concrement.
- Mechanisch Erfgoed Centrum, tentoonstelling scheepswrak OL10.
- Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Universiteit Leiden SO1-onderzoek archeobotanische monsters.
- Nederlands Golfmuseum, tentoonstelling colfstokken.
- Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, onderzoek spijkers Zwammerdam.
- GIA, drie bruiklenen
- Stichting SCARF.

Bruiklenen t.b.v. tentoonstellingen bij Batavialand zijn niet meegenomen in bovenstaand overzicht.

Onderzoek door externen en door interne collega's is gedaan naar:

- merktekens op muntgewichten en gebruiksvoorwerpen
- scheepstype De Pink
- vrouwen en kinderen aan boord van schepen
- inclusief taalgebruik bij maritiem erfgoed
- maalstenen
- scheepsvondsten van een waterschip (met het doel om via de scheepsvondsten en aanvullend historisch onderzoek de roef van het waterschip OT23 te reconstrueren door een schaalmodel te maken)
- militaire objecten uit het wrak SO1
- scheepsvondsten wrak Scheurrak SO1
- IJsselkogge constructie t.b.v. de reconstructie van een model
- Kneppelkogel (intern onderzoek)

- prehistorisch glas uit de bronstijd en vroege ijzertijd
- de visfuik die door Vlaardingen is overgedragen (i.v.m. publicatie)
- een wandtegel met motief van een kerkje
- aardewerk van Urk
- pijparden beeldjes
- Swifterbantaardewerk
- vroegmiddeleeuwse scherven van P23 (intern onderzoek)
- wijwaterbakjes (intern onderzoek)
- fragmenten van aardewerken veldflessen (intern onderzoek)
- VOC-kist 1748 (intern onderzoek)

VERPLICHTINGEN:

De volgende verplichtingen zijn opgenomen in het bestuursverslag:

- *In persberichten, uitnodigingen, aankondigingen, PR-materiaal en andere publicaties vermelden dat de activiteit mede mogelijk is gemaakt door een subsidie van de Provincie Flevoland.*

In aanvulling op het bestuursverslag is in alle publieksuitingen en wervingsinitiatieven consequent aangegeven dat de activiteiten van Batavialand mogelijk zijn gemaakt met subsidie van de provincie Flevoland.

ONDERBOUWING, WAARUIT BLIJKT OP WELKE WIJZE DE GESUBSIDIEERDE ACTIVITEITEN EN PRESTATIES, ZOVEEL ALS MOGELIJK AANTOONBAAR, HEBBEN BIJGEDRAGEN AAN DE PROVINCIALE DOELEN:

De onderbouwing is opgenomen in het bestuursverslag.

BIJDRAGE AAN PROVINCIALE DOELEN

De volgende bijdragen aan provinciale doelen zijn opgenomen in het bestuursverslag:

- *De groei van de bekendheid van de Flevolandse geschiedenis*
- *Het draagvlak voor behoud en versterking van het Flevolands cultureel erfgoed.*
- *De toeristisch-recreatieve gebiedspromotie en ontwikkeling van het kustgebied van Lelystad.*

OVERIG

De volgende overige zaken zijn opgenomen in het bestuursverslag:

- *Bestuurlijk en ambtelijk overleg met gedeputeerde en beleidsmedewerker van de Provincie Flevoland.*

In aanvulling op het bestuursverslag is er gedurende het verslagjaar herhaaldelijk overleg gevoerd met beleidsmedewerkers van de Provincie door de directeur-bestuurder, Manager Financiën & Control en bedrijfsvoering en het Hoofd Kennis en Collecties. Dit betrof uiteenlopende onderwerpen zoals

de voortgang van Batavialand, de doorontwikkeling van Batavialand (nationaal scheepsarcheologisch depot), bekostigings- en prestatieafspraken, gebouwbeheer en het beheer van het Provinciaal Depot voor Bodemvondsten van Flevoland.

FINANCIËEL OVERZICHT IN RELATIE TOT BEGROTING

EXPLOITATIEOVERZICHT

	<u>Realisatie</u>	<u>Begroting</u>	<u>Verschil</u>	
	<u>2023</u>	<u>2023</u>	€	%
	€	€		
Baten	<u>4.635.938</u>	<u>4.692.971</u>	<u>-57.033</u>	<u>-1,2</u>
	<u>4.635.938</u>	<u>4.692.971</u>	<u>-57.033</u>	<u>-1,2</u>
Lasten ten behoeve van projecten	690.184	896.034	-205.850	-23,0
Lasten overige baten	128.282	137.179	-8.897	-6,5
Personeelskosten	1.364.888	1.779.348	-414.460	-23,3
Afschrijvingen	101.655	25.000	76.655	306,6
Overige personeelslasten	442.779	340.406	102.373	30,1
Huisvestingslasten	900.228	878.277	21.951	2,5
Exploitatielasten	526.810	298.156	228.654	76,7
Verkooplasten	36.615	41.400	-4.785	-11,6
Autolasten	4.808	6.396	-1.588	-24,8
Kantoorlasten	177.967	173.455	4.512	2,6
Algemene lasten	<u>143.869</u>	<u>104.740</u>	<u>39.129</u>	<u>37,4</u>
Som der lasten	<u>4.518.085</u>	<u>4.680.391</u>	<u>-162.306</u>	<u>-3,5</u>
Bedrijfsresultaat	117.853	12.580	105.273	836,8
Financiële baten en lasten	<u>6.177</u>	<u>-9.700</u>	<u>15.877</u>	<u>163,7</u>
Saldo baten en lasten	<u>124.030</u>	<u>2.880</u>	<u>121.150</u>	<u>4.206,6</u>

De begrote cijfers voor 2023 zijn, waar nodig, opnieuw gerubriceerd ter vergelijkbaarheid.

De belangrijkste conclusies zijn:

- De subsidiebaten lopen voor op de begroting door doorgevoerde prijscorrecties en meerwerk op subsidies alsook door de eenmalig ontvangen compensatie voor culturele instellingen ad € 90.726 welke ten tijde van het opstellen van de begroting nog niet bekend waren.
- Investeringssubsidies worden onder de langlopende schulden verantwoord. De investeringssubsidie valt vrij via de exploitatierekening, gelijklopend met de afschrijvingstermijn van de investering, echter werd dat in de begrote cijfers niet als zodanig gepresenteerd;
- Door het trager dan verwacht herstel van bezoekersaantallen zijn geraamde entreebatens en andere commerciële batens niet gerealiseerd;
- Niet alle lasten konden gedekt worden door subsidiegelden door onvoorziene prijsstijgingen;
- Onder de salarissen is de ontvangen steunmaatregel Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid (NOW) ad € 37.618 gerubriceerd waardoor in verslagjaar een negatief saldo zichtbaar is welke in de begrote cijfers niet was voorzien.

De afwijkingen ten opzichte van de begroting 2023 ad € 121k zijn als volgt:

BATEN

De *batens* lopen ad € 57k achter op de begroting door:

- Bepaalde subsidiegelden ten tijde van het begroten niet bekend waren wat een afwijking geeft t.o.v. de begroting ad € 200k;
- Investeringssubsidies ad € 188k worden onder de langlopende schulden verantwoord. De investeringssubsidie valt vrij via de exploitatierekening, gelijklopend met de afschrijvingstermijn van de investering, echter werd dat in de begrote cijfers niet als zodanig gepresenteerd;
- In navolging van vorig jaar is er in 2023 met niet betalende donateurs contact gezocht. Dit heeft enerzijds geleid tot het alsnog ontvangen van gelden, anderzijds heeft dit geleid tot opzeggingen. Daarnaast hebben er opzeggingen plaatsgevonden door de verslechterde financiële situatie van donateurs waaronder hogere marktprijzen. Derhalve geeft dit een afwijking van € 33k t.o.v. de begroting;
- Geraamde sponsoring / fondsenwerving niet gehaald ad € 50k;
- Het herstel van de publieksinkomsten waaronder bezoekersaantallen en groepsreserveringen verloopt trager dan verwacht en blijft achter t.o.v. de begroting. Dit is conform het landelijk beeld bij musea zoals gedeeld is door de Museumvereniging.

Voor uitgebreidere financiële informatie verwijzen wij u naar de jaarrekening van Stichting Erfgoedpark Batavialand zoals opgenomen in dit bestuursverslag.

LASTEN

De lasten lopen ad € 178k achter op de begroting doordat:

- In de begrote lasten gelden zijn voorzien ten behoeve de realisatie van het Nationaal Scheepsarcheologisch Depot. Door tragere besluitvorming zijn deze gelden en daarmee samenhangende lasten niet volledig tot uitkering gekomen wat een verschil geeft t.o.v. de begrote cijfers.
- Nog niet alle lasten met betrekking tot subsidiegelden en financiering van activiteiten uit projectgelden zijn gerealiseerd. Waarbij lasten die betrekking hebben op subsidiegelden doorlopen naar het volgend boekjaar;
- De personele lasten zijn lager dan begroot door het anders invullen van opengevallen functies en afrekening ontvangen Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid (NOW);
- De huisvestingslasten zijn hoger dan begroot door hoger geïndexeerde huursom en schoonmaaklasten;
- De verkooplasten, autolasten en kantoorlasten liggen in lijn met de begroting en t.o.v. voorgaand jaar.
- De algemene kosten zijn hoger dan begroot door niet begrote advieslasten o.a. m.b.t. de doorontwikkeling (NSD). De verzekeringslasten zijn hoger dan begroot en dan voorgaand jaar, dit betreft herrubricering van verzekeringslasten. De accountantskosten wijken af door extra gemaakte kosten voor niet begrote subsidiecontroles (o.a. NOW).

12. BIJLAGE: CONTROLE VERKLARING STICHTING ERFGOEDPARK BATAVIALAND